

ΕΛΛΗΝΙΚΗ ΔΗΜΟΚΡΑΤΙΑ

ΤΟ ΕΛΕΓΚΤΙΚΟ ΣΥΝΕΔΡΙΟ

ΤΕΤΑΡΤΟ ΤΜΗΜΑ

Συνεδρίασε δημόσια στο ακροατήριό του στις 14 Οκτωβρίου 2021, με την ακόλουθη σύνθεση: Κωνσταντίνος Κωστόπουλος, Αντιπρόεδρος, Πρόεδρος του Τμήματος, Βασιλική Σοφιανού (εισηγήτρια) και Χριστίνα Κούνα, Σύμβουλοι, Χρυσούλα Μιχαλάκη και Ελένη Ροζάκη, Πάρεδροι (με συμβουλευτική ψήφο).

Γενικός Επίτροπος της Επικρατείας: Παραστάθηκε η Επιτροπεύουσα Πάρεδρος, Χαρίκλεια Ζάχου, ως νόμιμη αναπληρώτρια της Γενικής Επιτρόπου της Επικρατείας, η οποία κωλύεται.

Γραμματέας: Γεωργία Φραγκοπανάγου, υπάλληλος του Ελεγκτικού Συνεδρίου.

Για να δικάσει την από 9.6.2015 αγωγή (Α.Β.Δ. ...2015), των: 1) ... , κατοίκου ... (οδός .. , TK ...), 2) ..., κατοίκου ... (οδός ..., TK ...), 3) ..., κατοίκου ... (οδός ..., TK ...), 4) ..., κατοίκου ... (οδός ..., TK ...), 5) ..., κατοίκου ... (οδός ..., TK ...), 6) ..., κατοίκου ... (οδός ..., TK ...), 7) ..., κατοίκου ... (οδός ..., TK ...) και 8) ..., κατοίκου εν ζωή ... (οδός ..., TK ...), ο οποίος απεβίωσε μετά την άσκηση της αγωγής και τη δίκη συνεχίζουν, ως μοναδικοί εξ αδιαθέτου κληρονόμοι του, τα τέκνα του ..., κάτοικος ... (οδός ..., TK ...) και ..., κάτοικος ... (οδός ..., TK ...), εκ των οποίων ο πρώτος, ο δεύτερος, η τρίτη, η πέμπτη, η έκτη, ο έβδομος και οι συνεχίζοντες τη δίκη κληρονόμοι του ογδού παραστάθηκαν δια δηλώσεως του άρθρου 231 παρ. 1 του ν. 4700/2020 του πληρεξουσίου τους δικηγόρου Ηλία Μπέτζιου (Α.Μ/.Δ.Σ.Α. 36622) και η τέταρτη δεν παραστάθηκε,

κατά του Ελληνικού Δημοσίου, που εκπροσωπείται νόμιμα από τον Υπουργό Οικονομικών, ο οποίος παραστάθηκε διά της Παρέδρου του Νομικού Συμβουλίου του Κράτους Στελιανής Κουστουμπάρδη.

Κατά τη συνεδρίαση παρέστη και το ν.π.δ.δ. με την επωνυμία «Ενιαίος Φορέας Κοινωνικής Ασφάλισης» (ΕΦΚΑ) και ήδη «Ηλεκτρονικός Εθνικός Φορέας Κοινωνικής Ασφάλισης (e-ΕΦΚΑ)», νομίμως εκπροσωπούμενο, υπό την ιδιότητά του ως φορέα που από 1.1.2017 έχει την αρμοδιότητα πληρωμής και από 1.5.2018 την αρμοδιότητα κανονισμού της σύνταξης των συνταξιούχων του Δημοσίου, βάσει του άρθρου 100 του ν. 4387/2016 και των ΚΥΑ 124456/0092/13.12.2016 και 2915/783/17.1.2018, το οποίο, επίσης, παρέστη διά της Παρέδρου του Νομικού Συμβουλίου του Κράτους Στελιανής Κουστουμπάρδη.

Κατά τη συζήτηση που ακολούθησε, το Δικαστήριο άκουσε:

Την εκπρόσωπο του Ελληνικού Δημοσίου και του e-ΕΦΚΑ, η οποία ζήτησε την απόρριψη της αγωγής και

Την Πάρεδρο στη Γενική Επιτροπεία της Επικρατείας στο Ελεγκτικό Συνέδριο, η οποία πρότεινε την αναστολή εκδίκασης της αγωγής κατά το μέρος που αφορά τις περικοπές της υποπαραγράφου Β.3 της παραγράφου Β του άρθρου πρώτου του ν. 4093/2012 και την έκδοση προδικαστικής απόφασης κατά το μέρος που αφορά σε διαφορές συντάξεων κατ' εφαρμογή της περίπτωσης 21 της υποπαραγράφου Γ.1 της παραγράφου Γ του ίδιου άρθρου του ν. 4093/2012.

Μετά τη δημόσια συνεδρίαση το Δικαστήριο συνήλθε σε τηλεδιάσκεψη, σύμφωνα με τις διατάξεις του άρθρου 295 παρ. 2 του ν. 4700/2020, μέσω της ηλεκτρονικής πλατφόρμας e-presence.

Αφού μελέτησε τα σχετικά έγγραφα

Σκέφθηκε σύμφωνα με το νόμο

Αποφάσισε τα εξής:

1.α. Μετά τον θάνατο του όγδοου από τους ενάγοντες ..., ο οποίος απεβίωσε την ...2015, ήτοι μετά την άσκηση της υπό κρίση αγωγής (βλ. αντίγραφο του αποσπάσματος της ...2015 ληξιαρχικής πράξης θανάτου της Ληξιάρχου του Δήμου ...), σύμφωνα με τις διατάξεις των άρθρων 52, 53 και 54 του ν. 4700/2020 (Α' 127), το οποίο εφαρμόζεται εν προκειμένω σύμφωνα με το άρθρο 349 παρ. 1 του νόμου αυτού (βλ. και τις προϊσχύουσες διατάξεις των άρθρων 74, 75 και 76 του π.δ/τος 1225/1981), νομίμως συνεχίζεται η βιαίως διακοπείσα δίκη στο όνομα των τέκνων του ... και ..., ως μοναδικούς εξ αδιαθέτου κληρονόμους του [βλ. το ...2015 πιστοποιητικό εγγυτέρων συγγενών του Δημάρχου ..., την ...2016 έκθεση αποποίησης κληρονομίας της ..., χήρας συζύγου του θανόντος, το ...2020 πιστοποιητικό της Γραμματέως του Ειρηνοδικείου ... περί μη δημοσίευσης διαθήκης του θανόντος, το ...2016 πιστοποιητικό της Γραμματέα του Πρωτοδικείου ... περί μη αμφισβήτησης του κληρονομικού δικαιώματος των ως άνω κληρονόμων και τις από ...2021 και ...2021 υπεύθυνες δηλώσεις του ... και της ..., αντίστοιχα, που φέρουν θεωρημένο το γνήσιο της υπογραφής τους από δημόσια αρχή, καθώς και το από 11.10.2021 υπόμνημα, με τα οποία δηλώνουν τη συνέχιση της δίκης στο όνομά τους].

1.β. Με την υπό κρίση αγωγή, όπως αυτή αναπτύσσεται με το από 11.10.2021 νομίμως κατατεθέν υπόμνημα, οι ενάγοντες και οι ενάγουσες, συνταξιούχοι του Δημοσίου, πρώην Καθηγήτριες - Καθηγητές Τ.Ε.Ι., ζητούν, με βάση το άρθρο 105 του Εισαγωγικού Νόμου του Αστικού Κώδικα (ΕισΝΑΚ), να αναγνωριστεί η υποχρέωση του Ελληνικού Δημοσίου να καταβάλει, νομιμοτόκως από την ημερομηνία που κάθε παρακράτηση επί της μηνιαίας σύνταξής τους κατέστη απαιτητή, άλλως από την επίδοση της αγωγής, στον πρώτο ενάγοντα το συνολικό ποσό των 13.740,24 ευρώ, στον δεύτερο ενάγοντα το συνολικό ποσό των 13.620,96 ευρώ, στον τρίτο ενάγοντα το ποσό των 11.219,04 ευρώ, στην τέταρτη ενάγουσα το ποσό των 19.078,08 ευρώ, στην πέμπτη ενάγουσα το ποσό των 18.734,64 ευρώ, στην έκτη ενάγουσα το ποσό των 10.821,84 ευρώ, στον έβδομο ενάγοντα το ποσό των 21.322,08 ευρώ και στον όγδοο αρχικώς ενάγοντα το ποσό των 18.169,92 ευρώ. Τα ως άνω συνολικώς διεκδικούμενα ποσά αντιστοιχούν, κατά τους ισχυρισμούς τους, στη διαφορά μεταξύ των ποσών συντάξεων που έλαβαν κατά το χρονικό διάστημα

από 1.7.2013 έως 30.6.2015 και των ποσών που θα ελάμβαναν, εάν δεν εφαρμόζονταν επί των συντάξεών τους Α) ως προς την πρώτο ενάγοντα, οι διατάξεις του άρθρου πρώτου παράγραφος Γ υποπαράγραφος Γ.1 περίπτωση 21 του ν. 4093/2012 (ποσό 7.634,64 ευρώ) και του άρθρου πρώτου παράγραφος Β υποπαράγραφος Β.3 του ν. 4093/2012 (ποσό 6.105,60 ευρώ) Β) ως προς τον δεύτερο ενάγοντα οι διατάξεις του άρθρου πρώτου παράγραφος Γ υποπαράγραφος Γ.1 περίπτωση 21 του ν. 4093/2012 (ποσό 7.611,36 ευρώ) και του άρθρου πρώτου παράγραφος Β υποπαράγραφος Β.3 του ν. 4093/2012 (ποσό 6.009,60 ευρώ), Γ) ως προς τον τρίτο ενάγοντα οι διατάξεις του άρθρου πρώτου παράγραφος Γ υποπαράγραφος Γ.1 περίπτωση 21 του ν. 4093/2012 (ποσό 7.331,52 ευρώ), και του άρθρου πρώτου παράγραφος Β υποπαράγραφος Β.3 του ν. 4093/2012 (ποσό 3.887,52 ευρώ), Δ) ως προς την τέταρτη ενάγουσα, οι διατάξεις του άρθρου πρώτου παράγραφος Γ υποπαράγραφος Γ.1 περίπτωση 21 του ν. 4093/2012 (ποσό 12.346,08 ευρώ) και του άρθρου πρώτου παράγραφος Β υποπαράγραφος Β.3 του ν. 4093/2012 (ποσό 6.732,00 ευρώ), Ε) ως προς την πέμπτη ενάγουσα, οι διατάξεις του άρθρου πρώτου παράγραφος Γ υποπαράγραφος Γ.1 περίπτωση 21 του ν. 4093/2012 (ποσό 12.065,28 ευρώ) και του άρθρου πρώτου παράγραφος Β υποπαράγραφος Β.3 του ν. 4093/2012 (ποσό 6.669,36 ευρώ), ΣΤ) ως προς την έκτη ενάγουσα, οι διατάξεις του άρθρου πρώτου παράγραφος Γ υποπαράγραφος Γ.1 περίπτωση 21 του ν. 4093/2012 (ποσό 5.158,56 ευρώ) και του άρθρου πρώτου παράγραφος Β υποπαράγραφος Β.3 του ν. 4093/2012 (ποσό 5.663,28 ευρώ), Ζ) ως προς τον έβδομο ενάγοντα, οι διατάξεις του άρθρου πρώτου παράγραφος Γ υποπαράγραφος Γ.1 περίπτωση 21 του ν. 4093/2012 (ποσό 12.346,08 ευρώ) και του άρθρου πρώτου παράγραφος Β υποπαράγραφος Β.3 του ν. 4093/2012 (ποσό 8.976,00 ευρώ) και Η) ως προς τον όγδοο αρχικώς ενάγοντα, οι διατάξεις του άρθρου πρώτου παράγραφος Γ υποπαράγραφος Γ.1 περίπτωση 21 του ν. 4093/2012 (ποσό 11.672,64 ευρώ) και του άρθρου πρώτου παράγραφος Β υποπαράγραφος Β.3 του ν. 4093/2012 (ποσό 6.497,28 ευρώ). Με την αγωγή τους προβάλλουν ότι οι ως άνω διατάξεις είναι ανίσχυρες καθόσον έρχονται σε αντίθεση με κανόνες υπέρτερης τυπικής ισχύος και δη προς τις διατάξεις των άρθρων 2 παρ. 1, 4 παρ. 5, 25 παρ. 1 και 36 παρ. 2 του Συντάγματος και με τις συνταγματικές αρχές που απορρέουν από τα άρθρα αυτά, καθώς και με τις διατάξεις του άρθρου 1 του Πρώτου Προσθέτου Πρωτοκόλλου της ΕΣΔΑ.

2. Σύμφωνα με το άρθρο 98 παρ. 1 περ. στ' του Συντάγματος, οι διαφορές που αναφύονται από την απονομή συντάξεων δημόσιων λειτουργών, υπαλλήλων και στρατιωτικών, όσων έλκουν από αυτούς συνταξιοδοτικό δικαίωμα και των εξομοιούμενων προς αυτούς κατηγοριών ανήκουν στην ειδική αποκλειστική δικαιοδοσία του Ελεγκτικού Συνεδρίου. Αποκλείεται δε η κρίση άλλων δικαστηρίων επί των εν λόγω θεμάτων, ευθέως ή παρεμπιπτόντως (βλ. ΑΕΔ 1/2004, 4, 3/2002, 4/2001, ΕλΣυν Ολ. 484/2018, ΣτΕ Ολ. 2066/1999, 303/1998, ΣτΕ 1827/2010, 516/2004).

3.α. Στο άρθρο 16 παρ. 2 του π.δ/τος 1225/1981 (Α' 304), όπως ίσχυε μετά την αντικατάστασή του, από 2.4.2012, με την παρ. 2 του άρθρου 73 του ν. 4055/2012 (Α' 51), το οποίο εφαρμόζεται εν προκειμένω ως εκ του χρόνου άσκησης της κρινόμενης αγωγής (βλ. άρθρα 349 και 350 του ν. 4700/2020, Α' 127), οριζόταν : «Τα δικόγραφα

των ενδίκων βοηθημάτων και μέσων, που ασκούνται από ιδιώτη, υπογράφονται από δικηγόρο. Ένδικο μέσο ή βοήθημα που υπογράφεται μόνο από τον ασκούντα αυτό θεωρείται ότι έχει ασκηθεί νομίμως, εφόσον παρίσταται δικηγόρος κατά τη συζήτησή τους ενώπιον του Ελεγκτικού Συνεδρίου». Από τις ανωτέρω διατάξεις προκύπτει ότι το δικόγραφο ενδίκου βοηθήματος ή μέσου που ασκείται από ιδιώτη ενώπιον του Ελεγκτικού Συνεδρίου, μετά τις 2.4.2012, πρέπει να υπογράφεται από δικηγόρο, άλλως, σε περίπτωση που υπογράφεται από τον ίδιο τον διάδικο, το ένδικο βοήθημα ή μέσο θεωρείται ότι ασκήθηκε νόμιμα μόνον εφόσον κατά τη συζήτησή του παρίσταται δικηγόρος. Η μη τήρηση της διαδικαστικής αυτής προϋπόθεσης, η οποία έχει θεσπιστεί για όλα τα ένδικα βοηθήματα και μέσα που ασκούνται ενώπιον του Ελεγκτικού Συνεδρίου μετά την ως άνω ημερομηνία, στο πλαίσιο της ευχέρειας που καταλείπεται στον νομοθέτη να θέτει συμβατούς προς τις διατάξεις των άρθρων 20 παρ. 1 του Συντάγματος και 6 παρ. 1 της ΕΣΔΑ περιορισμούς στο δικαίωμα πρόσβασης στο Δικαστήριο, στο βαθμό που υπηρετούν θεμιτό σκοπό και δεν διαταράσσουν τη δίκαιη ισορροπία μεταξύ του υπηρετούμενου σκοπού και του δικαιώματος έννομης προστασίας (πρβ. αποφ. ΕΔΔΑ της 16.11.2000 «Κούτρας κατά Ελλάδος», της 12.1.2006 «Γρυπαίος κατά Ελλάδος», της 28.5.2009 «Τσελίκα - Σκούρτη κατά Ελλάδος» και της 12.10.2007 «Stankov κατά Βουλγαρίας», σκ. 57, απόφ. ΔΕΕ της 6.10.2015, C- 61/14, «Orizzonte Salute — Studio Infermieristico Associato κατά Azienda Pubblica di Servizi alla persona San Valentino — Città di Levico Terme» σκ. 73), συνεπάγεται την ακυρότητα του δικογράφου του ενδίκου βοηθήματος ή μέσου και την απόρριψη αυτού ως απαράδεκτου. Επομένως, στην περίπτωση που το δικόγραφο της αγωγής, που ασκήθηκε ενώπιον του Ελεγκτικού Συνεδρίου μετά την ως άνω ημερομηνία, δεν υπογράφεται από δικηγόρο αλλά μόνον από τον ενάγοντα και αυτός, αν και έχει κλητευθεί νόμιμα και εμπρόθεσμα, δεν παραστεί κατά τη συζήτηση αυτής μετά ή διά πληρεξουσίου δικηγόρου, το εν λόγω δικόγραφο είναι άκυρο και για τον λόγο αυτό, που εξετάζεται από το Δικαστήριο αυτεπαγγέλτως, η αγωγή απορρίπτεται ως απαράδεκτη (βλ. ΕλΣυν Ολ. 737/2020, 1783/1018, 7420, 6459/2015, Τέταρτο Τμήμα 2132/2022, II Τμ. 1390/2020, 1237/2019, 187/2018, 1236/2017).

3.β. Στην προκειμένη υπόθεση, η ένδικη αγωγή, η οποία κατατέθηκε στη Γραμματεία του Γραφείου Καταθέσεων και Πρωτοκόλλου του Δικαστηρίου στις 11.6.2015 (βλ. τη συνταχθείσα επί του οικείου δικογράφου πράξη κατάθεσης) και στη συνέχεια καταχωρήθηκε στο σχετικό βιβλίο δικογράφων με αριθμό 1220/2015, υπογράφεται μόνον από τους ενάγοντες και τις ενάγουσες. Με το εν λόγω δικόγραφο αυτοί διόρισαν ως αντίκλητό τους τη δικηγόρο Αθηνών Κωνσταντίνα Μπέτζιου - Κάμτσιου. Ακολούθως, ο Πρόεδρος του παρόντος Τμήματος όρισε την παρούσα δικάσιμο (14.10.2021) για τη συζήτηση της υπόθεσης, για την οποία επιδόθηκαν σχετικές κλήσεις στους ενάγοντες και τις ενάγουσες. Ειδικά δε όσον αφορά την τέταρτη ενάγουσα, ..., επιδόθηκε σ'αυτήν νομίμως κλήση με θυροκόλληση στη διεύθυνση που αναγράφεται στο οικείο δικόγραφο (...) για να παρασταθεί στη συζήτησή της, στην οποία (κλήση) είχε τεθεί επισημείωση περί υποχρεωτικής παράστασης δικηγόρου κατ' άρθρο 73 παρ. 2 του ν. 4055/2012 (βλ. την από ...2021 έκθεση επίδοσης του υπαλλήλου του Ελεγκτικού Συνεδρίου ...), ενώ όμοια κλήση

επιδόθηκε και στην ορισθείσα αντίκλητο αυτής στη δηλωθείσα διεύθυνσή της (βλ. την από ...2021 έκθεση του δικαστικού επιμελητή του Ελεγκτικού Συνεδρίου ...). Περαιτέρω, όπως προκύπτει από τα πρακτικά της δημόσιας συνεδρίασης της δικασίμου αυτής, η ως άνω ενάγουσα δεν παραστάθηκε διά ή μετά πληρεξουσίου δικηγόρου, ούτε εμφανίσθηκε η ίδια στο ακροατήριο κατά την εκφώνησή της.

3.γ. Με τα δεδομένα αυτά και σύμφωνα με όσα έγιναν δεκτά ανωτέρω (σκέψη 3α της παρούσας), εφόσον το δικόγραφο της υπό κρίση αγωγής, η οποία ασκήθηκε μετά τις 2.4.2012, δεν υπογράφεται από πληρεξούσιο δικηγόρο και κατά τη συζήτησή της στην παρούσα δικάσιμο η τέταρτη από τις ενάγουσες δεν παρέστη κατά τη συζήτηση αυτής μετά ή διά πληρεξουσίου δικηγόρου, πρέπει, για τον λόγο αυτό, που εξετάζεται αυτεπαγγέλτως, η αγωγή να απορριφθεί ως απαράδεκτη ως προς αυτήν.

4. Περαιτέρω, η υπό κρίση αγωγή, σύμφωνα με πάγια νομολογία της Ολομέλειας και του Τμήματος (βλ. ΕλΣυν Ολ 1821, 1820, 1477, 504/2021, 2020/2020, II Τμ. 1209, 930/2019, 2432/2020, 1689/2021, Τέταρτο Τμ. 957/2021), παραδεκτώς στρέφεται κατά του Ελληνικού Δημοσίου [βλ. άρθρα 105 ΕισΝΑΚ, 8 παρ. 1 του π.δ/τος 1225/1981, 72 του Κώδικα Διοικητικής Δικονομίας (ΚΔΔ), που κυρώθηκε με το άρθρο πρώτο του ν. 2717/1999 (Α' 97) και εφαρμόζεται αναλόγως κατ' άρθρο 123 του π.δ/τος 1225/1981, όπως αντικαταστάθηκε με την παράγραφο 2 του άρθρου 12 του ν. 3472/2006 (Α' 135), τα οποία ίσχυαν κατά τον κρίσιμο εν προκειμένω χρόνο άσκησης της ένδικης αγωγής (βλ. άρθρα 349 παρ. 1 και 350 παρ. 1 του ν. 4700/2020) και ήδη άρθρο 131 του ν. 4700/2020], τόσο υπό την ιδιότητα του φορέα που μέσω του κρατικού προϋπολογισμού αποτελεί τον εκ του Συντάγματος εγγυητή του ειδικού συνταξιοδοτικού συστήματος των δημοσίων λειτουργών, υπαλλήλων και στρατιωτικών και της καταβολής των συντάξεών τους, ως συνέχειας των αποδοχών τους, όσο και λόγω της παρανομίας των οργάνων του από τη θέση σε ισχύ αντισυνταγματικών διατάξεων, καθώς και από την εφαρμογή αυτών (βλ. άρθρα 8 του π.δ/τος 79/1990, Α' 37, άρθρα 48, 49, 50, 51 και 52 του π.δ/τος 111/2014 «Οργανισμός Υπουργείου Οικονομικών», όπως ίσχυαν κατά τον κρίσιμο εν προκειμένω χρόνο», Α' 178). Τούτο δε, ακόμη και μετά τη σύμφωνη με το Σύνταγμα ρυθμιστικώς διακριτή και λειτουργικώς αυτοτελή ένταξη από 1.1.2017 του ειδικού αυτού συνταξιοδοτικού συστήματος στο ευρύτερο δημόσιο ασφαλιστικό σύστημα και στο οργανωτικό σχήμα του Ενιαίου Φορέα Κοινωνικής Ασφάλισης (ΕΦΚΑ), που μετονομάστηκε από 1.3.2020 σε «Ηλεκτρονικό Εθνικό Φορέα Κοινωνικής Ασφάλισης» (e-ΕΦΚΑ) [βλ. άρθρο 51 Α του ν. 4387/2016 (Α' 85), που προστέθηκε με το άρθρο 1 του ν. 4670/2020 (Α' 43)] και αποτελεί εις ολόκληρο με το Ελληνικό Δημόσιο υπόχρεο [άρθρα 106 ΕισΝΑΚ, 481 επ. ΑΚ και 926 επ.ΑΚ], για την ικανοποίηση των αξιώσεων του ενάγοντος, ως εκ της σωρευτικής αναδοχής του βάρους καταβολής των συντάξεων από αυτόν [βλ. άρθρα 1 εδ. β', 1Β παρ. 2 και τις διατάξεις του Κεφαλαίου Β του ν. 4387/2016, καθώς και τις διατάξεις των άρθρων 19, 20, 21 του ν. 4670/2020, που ισχύουν αναδρομικώς ως εκ του γνησιώς ερμηνευτικού χαρακτήρα τους, σε συνδυασμό με τις ρυθμίσεις των άρθρων 51, 53, 70 και 100 του ν. 4387/2016 και τις κατ' εξουσιοδότηση αυτών εκδοθείσες κ.υ.α. 124456/0092/13.12.2016 (Β' 4074) περί μεταφοράς, από 1.1.2017, της αρμοδιότητας πληρωμής και αναδρομικών συντάξεων στον τότε ΕΦΚΑ και 2915/783/17.1.2018 (Β'

55) για την ολοκλήρωση, μέχρι τις 30.4.2018, της μεταφοράς αρμοδιοτήτων της Γενικής Διεύθυνσης Χορήγησης Συντάξεων Δημοσίου Τομέα της Γενικής Γραμματείας Δημοσιονομικής Πολιτικής του Υπουργείου Οικονομικών στον εν λόγω φορέα, καθώς και άρθρα 477 επ. ΑΚ]. Ενόψει αυτών, όπως γίνεται παγίως δεκτό από τη νομολογία του παρόντος Τμήματος (βλ. ΕλΣυν II Τμ. 1692, 28/2021, 2424/2020), το αποκλειστικώς εναγόμενο Ελληνικό Δημόσιο δύναται, κατ' εφαρμογή της ΚΥΑ 124456/0092/13.12.2016, είτε οίκοθεν, είτε στο πλαίσιο συμμόρφωσης προς την εκδοθησόμενη απόφαση, να προβεί, με μεταφορά των σχετικών πιστώσεων στον ε-ΕΦΚΑ, σε ικανοποίηση των σχετικών αξιώσεων, κατά την τακτική πληρωμή των συντάξεων από τον τελευταίο.

4. Εξάλλου, οι αξιώσεις των εναγόντων και των εναγουσών (πρώτου, δεύτερου, τρίτου, πέμπτης, έκτης, έβδομου και όγδου) έναντι του Ελληνικού Δημοσίου (βλ. σκέψη 1β της παρούσας), στηρίζονται σε όμοια, κατά τα ουσιώδη στοιχεία τους, νομική και πραγματική βάση, έστω κι αν τα διεκδικούμενα ποσά διαφοροποιούνται, αναλόγως του ύψους των επίμαχων μειώσεων επί των συντάξεών τους και του χρονικού διαστήματος που αφορούν, και, συνεπώς, οι ανωτέρω παραδεκτώς ομοδικούν, σύμφωνα με το άρθρο 115 παρ. 1 και 3 του ΚΔΔ, που εφαρμόζεται αναλόγως βάσει του άρθρου 123 του π.δ/τος 1225/1981, που ίσχυε κατά τον χρόνο άσκησης της αγωγής και ήδη άρθρο 50 παρ. 1 και 3 του ν. 4700/2020, Α' 127).

5. Κατόπιν αυτών, η ένδικη αγωγή, για την άσκηση της οποίας δεν απαιτείται η καταβολή δικαστικού ενσήμου, ως εκ του αναγνωριστικού χαρακτήρα του αιτήματός της (βλ. άρθρο 274 παρ. 1 του ΚΔΔ, αναλόγως εφαρμοζόμενου βάσει του άρθρου 123 του π.δ/τος 1225/1981 που ίσχυε κατά τον κρίσιμο χρόνο άσκησης της αγωγής και ήδη άρθρο 313 του ν. 4700/2020), έχει ασκηθεί και κατά τα λοιπά παραδεκτώς ως προς τον πρώτο, τον δεύτερο, τον τρίτο, την πέμπτη, την έκτη, τον έβδομο και τον όγδοο από τους ενάγοντες και τις ενάγουσες, είναι δε περαιτέρω ερευνητέα, ως προς τη νομική και ουσιαστική της βασιμότητα.

6. Από τις διατάξεις των άρθρων 108 Α παρ. 1 και 2 του π.δ/τος 1225/1981, καθώς και από τις διάδοχες συναφείς ρυθμίσεις των άρθρων 162 και 163 του ν. 4700/2020, συνάγεται ότι οι αποφάσεις της Ολομέλειας του Δικαστηρίου επί ζητημάτων γενικότερου ενδιαφέροντος και με συνέπειες για ευρύτερο κύκλο προσώπων ή επί της συμβατότητας ή μη διατάξεων σε ρυθμίσεις υπέρτερης τυπικής ισχύος, παράγουν ευθέως νομικά δεσμευτικό αποτέλεσμα εν στενή εννοία μόνο στο πλαίσιο των δικών επί των οποίων εκδόθηκαν. Η δέσμευση δε αυτή εκτείνεται και στις δίκες που αφορούν στους ενώπιόν της παρεμβάντες και όχι στις υπόλοιπες όμοιες δίκες που εκκρεμούν ενώπιον των κατώτερων σχηματισμών του Ελεγκτικού Συνεδρίου, ακόμη και αν η εκδίκαση αυτών έχει ανασταλεί μέχρι την έκδοση της απόφασης της Ολομέλειας. Στο ίδιο πλαίσιο, η εν στενή εννοία υποχρέωση συμμόρφωσης της Διοίκησης, κατ' άρθρα 95 παρ. 5 του Συντάγματος, 1 έως και 3 του ν. 3068/2002 (Α' 274) και 304 του ν. 4700/2020, εκτείνεται μόνο μεταξύ των διαδίκων της σχετικής δίκης (πρβλ. 92/2009, 33/2007, 52/2010, 105/2010, 22/2015, Ολομ., 9, 10, 11, 12, 14/2016 Ολομ., αποφάσεις του Τριμελούς Συμβουλίου Συμμόρφωσης του Συμβουλίου της Επικρατείας, καθώς και τα υπ' αριθμ. 28/2007, 20/2008, 70/2010, 6/2013, 1/2017 πρακτικά του ίδιου Συμβουλίου). Τόσο όμως η

κρίση της Ολομέλειας - που επιτελεί και ρόλο εναρμόνισης της νομολογίας του Ελεγκτικού Συνεδρίου (βλ. ΕλΣυν Ολ. 1385, 1376, 1377/2021, απόφ. ΕΔΔΑ της 23.5.2019, Σινέ Τσαγκαράκη κατά Ελλάδος) - επί του γενικότερης σημασίας ζητήματος που επιλύθηκε από αυτήν όσο και η κρίση της για τη χρονική μετάθεση ή μη των αποτελεσμάτων της σχετικής της απόφασης, παράγουν μία εν ευρεία εννοία νομική και πάντως σε κάθε περίπτωση πραγματική δέσμευση τόσο για τους κατώτερους δικαστικούς σχηματισμούς όσο και για τα όργανα της Πολιτείας (βλ. ΕλΣυν Ολ. 244/2017, απόφ. ΕΔΔΑ της 12.2.2019, Κ. Φραντζεσκάκη και λοιποί κατά Ελληνικού Δημοσίου, παρ. 40 και ήδη άρθρο 301 παρ. 2 του ν. 4700/2020), ενόψει των συνταγματικών αρχών του κράτους δικαίου, της ασφάλειας δικαίου (άρθρα 2 παρ. 1 και 25 παρ. 1 εδ. α' του Συντάγματος, πρβλ. ΑΕΔ 14/2013, ΣτΕ Ολ. 2034/2011), της αρχής της ισότητας των πολιτών κατά την παροχή δικαστικής προστασίας, που διατρέχουν και την ΕΣΔΑ (άρθρα 4 παρ. 1 και 20 παρ. 1 του Συντάγματος, 6 και 14 της ΕΣΔΑ), αλλά και από θεσμική σκοπιά ενόψει της αρχής της ορθής απονομής της δικαιοσύνης και της αποτροπής κλονισμού της αξιοπιστίας του ίδιου του Δικαστηρίου (βλ. ΕλΣυν Τέταρτο Τμ. 957/2021, II Τμ. 930/2019, πρβλ. Πρακτ. 7.12.2010 Συν/σης ΛΖ της Β' Συνόδου της Βουλής, σελ. 2268 για την ευρύτερη δεσμευτικότητα των αντίστοιχων διαδικασιών ενώπιον του Συμβουλίου της Επικρατείας κατά τον ν. 3900/2010, Α' 213, απόφ. Ειδ. Δικ. 127/2016, ΑΕΔ 14/2013, ΣτΕ Ολ. 2034/2011, και κατ' αναλογία αποφ. ΕΔΔΑ της 2.6.2016 Παπαϊωάννου κατά Ελλάδας, σκ. 41, της 2.11.2010 «Stefanica κατά Ρουμανίας», σκ. 37 και 38, της 24.3.2009 «Tudor Tudor κατά Ρουμανίας», σκ. 29, της 1.12.2009 «Vinčić κα λοιποί κατά Σερβίας», σκ. 56). Τούτο δε, πάντως, με την επιφύλαξη των αρχών του νομίμου δικαστή και της δίκαιης δίκης (άρθρα 8 παρ. 1 και 20 παρ. 1 του Συντάγματος και 6 της ΕΣΔΑ), στον βαθμό που δεν μεταβλήθηκαν ούτε τα νομοθετικά δεδομένα επί των οποίων θεμελιώθηκε η απόφαση της Ολομέλειας, ούτε οι συνθήκες παραγωγής της, και εφόσον δεν συντρέχουν άλλες νομικές ή πραγματικές παράμετροι που δεν εξετάστηκαν και δεν συνεκτιμήθηκαν απ' αυτήν.

7. Σε εκτέλεση των συνταγματικών επιταγών για το ειδικό συνταξιοδοτικό καθεστώς των δημοσίων λειτουργών, των δημοσίων υπαλλήλων και των στρατιωτικών (βλ. άρθρα 16, 21 παρ. 3, 22 παρ. 2, 23 παρ. 2 εδ. β, 45, 59, 73 παρ. 2, 80, 87 επ., 100 Α, 103 και 104 του Συντάγματος, ΕλΣ Ολ. 2020/2020, 1388, 1277, 32/2018, 244/2017, Πρακτ. Ολ. 1ης Ειδ. Συν/σης 20.4.2016, πρβλ. ΑΕΔ 16/1983), ο ισχύων κατά τον κρίσιμο χρόνο Συνταξιοδοτικός Κώδικας (π.δ. 169/2007, Α' 210), υλοποιώντας τη σχετική θεσμική εγγύηση, οργανώνει το ειδικό αυτό συνταξιοδοτικό σύστημα, στο οποίο εντάσσονται και τα μέλη Εκπαιδευτικού Προσωπικού (Ε.Π.) των Ανωτάτων Τεχνολογικών Εκπαιδευτικών Ιδρυμάτων (Τ.Ε.Ι.), ως λειτουργική συνέχεια της υπηρεσιακής τους σχέσης, με χαρακτηριστικά προσιδιάζοντα στα συστήματα επαγγελματικής ασφάλισης (βλ. ΕλΣ Ολ. 2020/2020, 1277, 32/2018, 244/2017, 4324/2014, II Τμ. 930/2019, 2076, 1176/2018, 577, 332/2017, αποφ. ΔΕΕ της 26.3.2009, C-559/07 «Επιτροπή κατά Ελλάδος», σκ. 31, 32, 42, 52). Στο πλαίσιο αυτό, ο οικείος Κώδικας, όπως ίσχυε κατά τον κρίσιμο εν προκειμένω χρόνο, όριζε στο άρθρο 9, ως γενικό κανόνα, ότι η σύνταξη, μεταξύ άλλων και των μελών Ε.Π. των Τ.Ε.Ι., κατ' αρχήν κανονιζόταν και αναπροσαρμοζόταν με βάση τον βασικό

μισθό ενέργειας του μισθολογικού κλιμακίου ή του βαθμού που έφερε και με τον οποίον μισθοδοτείτο το μέλος Ε.Π. κατά την έξοδό του από την υπηρεσία και τις παροχές που, δυνάμει ειδικής συνταξιοδοτικής διάταξης, συνυπολογίζονταν στις συντάξιμες αποδοχές του, όπως ειδικά για τα μέλη Ε.Π. των Τ.Ε.Ι τα επιδόματα διδακτικής προετοιμασίας και εξωδιδακτικής απασχόλησης εντός των Τ.Ε.Ι., καθώς και η πάγια αποζημίωση για δημιουργία και ενημέρωση βιβλιοθήκης και για συμμετοχή σε συνέδρια [βλ. άρθρο 37 παρ. 2 περ. β' και γ' του ν. 3205/2003 (Α' 297) σε συνδυασμό με άρθρο 4 παρ. 3 του ν. 3620/2007 (Α' 276)], κάθε δε νόμιμη μεταβολή (αύξηση ή μείωση) του βασικού μισθού και των παροχών αυτών επηρέαζε αμέσως και αναλόγως και τον συντάξιμο μισθό των συνταξιούχων, ανεξαρτήτως του χρόνου τερματισμού της συντάξιμης υπηρεσίας τους (βλ. ΕλΣυν Ολ. 4707/2015, 287/2008, 1476/2006, 30/2003, II Τμ. 68/2010).

8. Περαιτέρω, ενόψει της συνταγματικής αρχής της δημοσιονομικής βιωσιμότητας (βλ. άρθρα 73 παρ. 2, 75, 79 και 80 του Συντάγματος, ΕλΣυν Ολ. 137/2019, 1388, 32, 1277/2018, 244/2017) και της παράλληλης υποχρέωσης του Κράτους να τηρεί τις απορρέουσες από τη Συνθήκη για τη Λειτουργία της Ευρωπαϊκής Ένωσης (ν. 3671/2008, Α' 129) δεσμεύσεις [βλ., μεταξύ άλλων, άρθρα 119 παρ. 3, 126 ΣΛΕΕ, βλ. σχετικώς και την 2010/182 απόφαση του Συμβουλίου της Ευρωπαϊκής Ένωσης της 16ης Φεβρουαρίου 2010 (L 83/13), με την οποία διαπιστώθηκε η κατάσταση υπερβολικού ελλείμματος στην οποία είχε περιέλθει η Ελληνική Δημοκρατία και η ανάγκη λήψης μέτρων για τη μείωσή του, καθώς και τον ν. 3845/2010 «Μέτρα για την εφαρμογή του μηχανισμού στήριξης της ελληνικής οικονομίας από τα κράτη μέλη της Ζώνης του ευρώ και το Διεθνές Νομισματικό Ταμείο» (Α' 65/6.5.2010), στον οποίο (νόμο) προσαρτήθηκαν ως παραρτήματα, μεταξύ άλλων, το Μνημόνιο Οικονομικής και Χρηματοπιστωτικής Πολιτικής (ΠΑΡΑΡΤΗΜΑ ΙΙΙ) και το Μνημόνιο Συνεννόησης στις Συγκεκριμένες Προϋποθέσεις Οικονομικής Πολιτικής (ΠΑΡΑΡΤΗΜΑ ΙV), τα οποία αποτελούν δύο από τα μέρη («Memorandum of Economic and Financial Policies», «Memorandum of Understanding on Specific Economic Policy Conditionality» και «Technical Memorandum of Understanding») του πρώτου (Ι) Μνημονίου (άρθρο πρώτο παρ. 1-3 του ν. 3845/2010)], θεσπίστηκαν, με σειρά νομοθετικών διατάξεων, περικοπές και μειώσεις στις συντάξεις που καταβάλλονταν από το Δημόσιο. Στη συνέχεια, με τον ν. 4046/2012 (Α' 28/14.2.2012) εγκρίθηκαν αφενός τα Σχέδια Συμβάσεων Χρηματοδοτικής Διευκόλυνσης μεταξύ του Ευρωπαϊκού Ταμείου Χρηματοπιστωτικής Σταθερότητας (Ε.Τ.Χ.Σ.), της Ελληνικής Δημοκρατίας και της Τράπεζας της Ελλάδος και αφετέρου το Σχέδιο του Μνημονίου Συνεννόησης μεταξύ της Ελληνικής Δημοκρατίας, της Ευρωπαϊκής Επιτροπής και της Τράπεζας της Ελλάδος.

9. Στο πλαίσιο αυτό, ο ν. 4093/2012 «Εγκριση Μεσοπρόθεσμου Πλαισίου Δημοσιονομικής Στρατηγικής 2013-2016 - Επείγοντα Μέτρα Εφαρμογής του ν. 4046/2012 και του Μεσοπρόθεσμου Πλαισίου Δημοσιονομικής Στρατηγικής 2013-2016» (Α' 222/12.11.2012), ο οποίος με το άρθρο πρώτο παρ. Β επέφερε περαιτέρω μειώσεις επί των υψηλότερων των 1.000 ευρώ συντάξεων των συνταξιούχων του Δημοσίου. Ειδικότερα, ορίστηκαν, μεταξύ άλλων, τα εξής: Υποπαράγραφος Β.3.

[όπως τροποποιήθηκε με το άρθρο 1 παρ. 2 του ν. 4111/2013 (Α' 18) με έναρξη ισχύος - σύμφωνα με την παράγραφο 5 του ίδιου άρθρου - από 19.11.2012] «α. Η μηνιαία σύνταξη ή το άθροισμα των μηνιαίων συντάξεων και μερισμάτων, άνω των 1.000 ευρώ, που καταβάλλονται από οποιαδήποτε πηγή και για οποιαδήποτε αιτία, μειώνεται ως εξής: Για συνολικό ποσό σύνταξης ή αθροίσματος συντάξεων: αα. Άνω των 1.000,00 ευρώ και έως 1.500,00 ευρώ, μειώνεται το σύνολο του ποσού κατά 5% και σε κάθε περίπτωση το ποσό που εναπομένει δεν μπορεί να υπολείπεται των 1.000,01 ευρώ. ββ. Από 1.500,01 ευρώ έως και 2.000,00 ευρώ, μειώνεται το σύνολο του ποσού κατά 10% και σε κάθε περίπτωση το ποσό που εναπομένει δεν μπορεί να υπολείπεται των 1.425,01 ευρώ. γγ. Από 2.000,01 ευρώ έως και 3.000,00 ευρώ, μειώνεται το σύνολο του ποσού κατά 15% και σε κάθε περίπτωση το ποσό που εναπομένει δεν μπορεί να υπολείπεται των 1.800,01 ευρώ και δδ. Από 3.000,01 ευρώ και άνω, μειώνεται το σύνολο του ποσού κατά ποσοστό 20% και σε κάθε περίπτωση το ποσό που εναπομένει δεν μπορεί να υπολείπεται των 2.550,01 ευρώ. β. Για τον προσδιορισμό του ποσοστού μείωσης λαμβάνεται υπόψη το ποσό της μηνιαίας βασικής σύνταξης ή των μηνιαίων βασικών συντάξεων όπως αυτά θα έχουν διαμορφωθεί την 31.12.2012 μετά την τυχόν παρακράτηση της εισφοράς αλληλεγγύης συνταξιούχων και της επιπλέον εισφοράς ..., καθώς και των τυχόν μειώσεων που επιβλήθηκαν με τις διατάξεις της παρ. 10 του άρθρου 1 του ν. 4024/2011 και του άρθρου 1 του ν. 4051/2012. γ. Σε περίπτωση συρροής συντάξεων το ποσό της μείωσης επιμερίζεται αναλογικά σε κάθε φορέα ή τομέα και αποτελεί έσοδο του οικείου ασφαλιστικού φορέα ή τομέα. δ. ...». Υποπαράγραφος Β.8. «Η ισχύς των διατάξεων των προηγούμενων παραγράφων αρχίζει από 1.1.2013 ...».

10. Με τη 1277/2018 απόφαση της Ολομέλειας του Δικαστηρίου, η οποία εκδόθηκε στο πλαίσιο πρότυπης δίκης κατ' άρθρο 108 Α του τότε ισχύοντος π.δ/τος 1225/1981, κρίθηκε ότι οι ως άνω διατάξεις του ν. 4093/2012, με τις οποίες επήλθαν οι επίμαχες μειώσεις στις συντάξεις του Δημοσίου, αντίκεινται προς τις ρυθμίσεις των άρθρων 2 παρ. 1, 4 παρ. 1 και 5 και 25 παρ. 1 και 4 του Συντάγματος και τις από αυτά απορρέουσες αρχές της ισότητας των πολιτών ενώπιον του νόμου και των δημοσίων βαρών, της αναλογικότητας, καθώς και προς την απορρέουσα από τη συνταγματική θεσμική εγγύηση του ειδικού συνταξιοδοτικού καθεστώτος των δημοσίων λειτουργών, υπαλλήλων και στρατιωτικών (άρθρα 16, 21 παρ. 3, 22 παρ. 2, 23 παρ. 2 εδ. β, 29, 45, 73 παρ. 2, 80, 87 επ., 103 και 104 του Συντάγματος σε συνδυασμό με τα άρθρα 2 παρ.1, 5 παρ.1, 25 παρ.1 και 17 του Συντάγματος) αρχή της εύλογης αναλογίας σύνταξης και αποδοχών ενεργείας. Και τούτο διότι: Α) Με τις διατάξεις αυτές μειώθηκαν, για πέμπτη φορά, από 1.1.2013, οι κύριες συντάξεις του Δημοσίου που υπερβαίνουν τα 1.000 ευρώ, σε ποσοστά από 5% έως και 20%, για τον υπολογισμό δε της μείωσης αυτής λαμβάνεται υπόψη το μηνιαίο ποσό της κύριας σύνταξης όπως είχε διαμορφωθεί την 31.12.2012, δηλαδή μετά την παρακράτηση της εισφοράς αλληλεγγύης συνταξιούχων και της επιπλέον εισφοράς της παρ. 13 του άρθρου 2 του ν. 4002/2011, καθώς και των μειώσεων που επιβλήθηκαν με τις διατάξεις της παρ. 10 του άρθρου 1 του ν. 4024/2011 και του άρθρου 1 του ν. 4051/2012. Στην οικεία δε αιτιολογική έκθεση, δεν μνημονεύονται καθόλου οι προηγούμενες περικοπές - από τις οποίες μάλιστα οι πιο πρόσφατες είχαν επέλθει με

το δημοσιευθέντα λίγους μήνες νωρίτερα ν. 4051/2012 -, η δε λήψη των επίμαχων μέτρων αιτιολογείται με γενική αναφορά στην ανάγκη περιστολής της δημοσιονομικής δαπάνης των καταβαλλόμενων από το Δημόσιο συντάξεων, προκειμένου να διασφαλισθεί η πορεία δημοσιονομικής προσαρμογής της Χώρας. Και ναι μεν η λήψη νέων μέτρων ήταν, κατ' αρχήν, αναγκαία για την αντιμετώπιση της συνεχιζόμενης δημοσιονομικής κρίσης, ενόψει και της συνταγματικά κατοχυρωμένης αρχής της δημοσιονομικής βιωσιμότητας, εξαιτίας, όμως, της νέας περικοπής των συνταξιοδοτικών παροχών της ίδιας κοινωνικοοικονομικής ομάδας (συνταξιούχοι Δημοσίου), ο νομοθέτης όφειλε, να αιτιολογήσει ειδικά ότι η λήψη των συγκεκριμένων μέτρων ήταν συμβατή με τις συνταγματικές αρχές της ισότητας στα δημόσια βάρη, της αναλογικότητας και της αναλογίας σύνταξης και μισθού ενεργείας, υπό την προεκτεθείσα έννοια. Δοθέντος δε ότι, ο σκοπός για τον οποίο ελήφθησαν τα επίμαχα μέτρα ήταν η μείωση των κρατικών δαπανών και η δημοσιονομική προσαρμογή [βλ. την αιτιολογική έκθεση του ν.4046/2012 «Έγκριση των Σχεδίων Συμβάσεων Χρηματοδοτικής Διευκόλυνσης μεταξύ του Ευρωπαϊκού Ταμείου Χρηματοπιστωτικής Σταθερότητας (Ε.Τ.Χ.Σ.), της Ελληνικής Δημοκρατίας και της Τράπεζας της Ελλάδος, του Σχεδίου του Μνημονίου Συνεννόησης μεταξύ της Ελληνικής Δημοκρατίας, της Ευρωπαϊκής Επιτροπής και της Τράπεζας της Ελλάδος και άλλες επείγουσες διατάξεις για τη μείωση του δημοσίου χρέους και τη διάσωση της εθνικής οικονομίας» (Α' 28)], δεν προκύπτει ότι εξετάστηκε αν θα μπορούσαν να ληφθούν άλλα μέτρα ισοδύναμου αποτελέσματος, με μικρότερο κόστος για τους συνταξιούχους του Δημοσίου, ούτε και τεκμηριώνεται, με συγκεκριμένα στοιχεία, η ισόρροπη επίρριψη του βάρους σε όλες τις κοινωνικοοικονομικές ομάδες, ή η συνδρομή λόγων δημοσίου συμφέροντος για την εκ νέου επιλογή της συγκεκριμένης κατηγορίας, όροι απαραίτητοι για την τεκμηρίωση τήρησης μιας δίκαιης ισορροπίας μεταξύ του υπηρετούμενου σκοπού δημοσίου συμφέροντος και των θιγόμενων δικαιωμάτων. Η ειδικότερη δε τεκμηρίωση της επίμαχης ρύθμισης ήταν περισσότερο αναγκαία εν προκειμένω, ενόψει της πολλαπλότητας των επιβληθέντων στη συγκεκριμένη κατηγορία βαρών και της ιδιαιτερότητας της κατηγορίας αυτής από την άποψη της αδυναμίας αναπλήρωσης του εισοδήματός της. Β) Ούτε από την οικεία αιτιολογική έκθεση, ούτε από άλλα στοιχεία τεκμηριώνεται ότι με την επιβολή της επίμαχης περικοπής διασφαλίζεται η συνταγματικά κατοχυρωμένη αρχή της αναλογίας αποδοχών ενεργείας και σύνταξης, όπως αυτή ισχύει για τους δημοσίους λειτουργούς, υπαλλήλους και στρατιωτικούς, ενόψει αφενός των προηγηθεισών περικοπών που έχουν επιβληθεί στις συντάξεις του Δημοσίου και αφετέρου του καθαρώς αριθμητικού (ύψος σύνταξης) κριτηρίου με βάση το οποίο επιβλήθηκε, χωρίς να ληφθεί υπόψη το σύστημα κλιμακώσεων των συντάξεων αυτών ανάλογα με τη θέση που κατείχε ο συνταξιούχος κατά τον υπηρεσιακό του βίο και με τη διάρκεια της απασχόλησής του. Και τούτο, ανεξαρτήτως του αν με την επιβολή της επίμαχης περικοπής δεν τίθεται ζήτημα διακινδύνευσης της αξιοπρεπούς διαβίωσης των συνταξιούχων του Δημοσίου, αφού η αρχή της αναλογίας σύνταξης και αποδοχών ενεργείας επιβάλλει να λαμβάνονται υπόψη για τον προσδιορισμό του ύψους της σύνταξης των δημοσίων υπαλλήλων και λειτουργών, σε περίπτωση περικοπής της λόγω δυσμενών δημοσιονομικών συνθηκών, οι αποδοχές ενεργείας και όχι το όριο

της αξιοπρεπούς διαβίωσης. Γ). Τέλος, παρέλκει η εξέταση τυχόν παραβίασης της διάταξης του άρθρου 1 του Πρώτου Πρόσθετου Πρωτοκόλλου της Ε.Σ.Δ.Α., δοθέντος ότι οι παραβίασθεισες εν προκειμένω συνταγματικές διατάξεις παρέχουν μείζονα προστασία από τη διάταξη αυτή, που η αυτοτελής εξέτασή της επιβάλλει συγκεκριμένη στάθμιση ως προς την τήρηση της δίκαιης ισορροπίας μεταξύ του υπηρετούμενου με τα μέτρα επέμβασης στην περιουσία δημοσίου συμφέροντος και των θιγόμενων περιουσιακών δικαιωμάτων (βλ. και αποφ. 1-4/2018 του Ειδικού Δικαστηρίου του άρθρου 88 παρ. 2 του Συντάγματος, με τις οποίες κρίθηκε ότι οι διατάξεις αυτές αντιβαίνουν και στις ειδικές συνταγματικές εγγυήσεις του συνταξιοδοτικού status των δικαστικών λειτουργών).

11. Ακολούθως, με τις διατάξεις του άρθρου 33 του ν. 4734/2020 (Α' 196/08.10.2020) και της κατ' εξουσιοδότηση αυτού εκδοθείσας κ.υ.α. Φ.11321/37311/1610/13.10.2020 (Β' 4536/14.10.2020), στο πλαίσιο μερικής συμμόρφωσης προς τη 1277/2018 απόφαση της Ολομέλειας του παρόντος Δικαστηρίου και τις 1-4/2018 αποφάσεις του κατ' άρθρο 88 παρ. 2 του Συντάγματος Ειδικού Δικαστηρίου, με τις οποίες κρίθηκαν αντισυνταγματικές οι περικοπές της υποπαρ. Β3 της παρ. Β του άρθρου πρώτου του ν. 4093/2012 - με τη μεν πρώτη ως προς όλες τις κατηγορίες δημοσίων λειτουργών και υπαλλήλων καθώς και των στρατιωτικών που υπάγονται στο οικείο ειδικό συνταξιοδοτικό καθεστώς και με τη δεύτερη ως προς την ειδική κατηγορία των δικαστικών λειτουργών και τους προς αυτούς εξομοιούμενους- προβλέφθηκε η επιστροφή από τον e-ΕΦΚΑ στο σύνολο των υπαγομένων στο εν λόγω καθεστώς, το αργότερο έως τις 31.12.2020, των ποσών που αντιστοιχούν στην περικοπή της κύριας σύνταξής τους για το χρονικό διάστημα από 11.6.2015 έως και 12.5.2016, που επιβλήθηκε με τις ανωτέρω διατάξεις της υποπαραγράφου Β.3 της παραγράφου Β του άρθρου πρώτου του ν. 4093/2012, ορίσθηκε δε ότι τα επιστρεπτέα ποσά καταβάλλονται άτοκα στους δικαιούχους.

12. Ειδικότερα, επί της ερμηνείας των διατάξεων που εκτέθηκαν στην προηγούμενη σκέψη, η Ολομέλεια με τη 1975/2021 απόφασή της, στο πλαίσιο εξέτασης προδικαστικών ερωτημάτων που παραπέμφθηκαν σ' αυτήν, βάσει του άρθρου 162 του ν. 4700/2020, με την 957/2021 απόφαση του παρόντος Τμήματος, έκρινε, μεταξύ άλλων, ότι : α) Στις απαιτήσεις των συνταξιούχων του Δημοσίου, που ανάγονται στο χρονικό διάστημα από 11.6.2015 έως 12.5.2016, οι οποίες αποσβένονται, συγκαταλέγονται, σε κάθε περίπτωση, εκείνες των ποσών από την περικοπή της υποπαραγράφου Β.3 της παραγράφου Β του άρθρου πρώτου του ν. 4093/2012, β) οι διατάξεις του άρθρου 33 του ν. 4734/2020 επάγονται, με μόνη τη θέσπισή τους, την άρση της νομικής βάσης όχι μόνον των εφεξής ασκουμένων, αλλά και των ήδη εκκρεμών αγωγών για την ικανοποίηση των εν λόγω αξιώσεων, οι οποίες έκτοτε καθίστανται νόμω αβάσιμες, γ) δεν εγείρεται από τα ανωτέρω ζήτημα παραβίασης του δικαιώματος παροχής δικαστικής προστασίας (άρθρα 20 του Συντάγματος και 6 παρ. 1 της ΕΣΔΑ) ή ανεπίτρεπτης επέμβασης της νομοθετικής στα έργα της δικαστικής εξουσίας (άρθρο 26 του Συντάγματος) ή, τέλος, προσβολής των περιουσιακών δικαιωμάτων των συνταξιούχων (άρθρο 1 του Πρώτου Πρόσθετου Πρωτοκόλλου της ΕΣΔΑ), αφού το αποσβεστικό αποτέλεσμα συνέχεται άμεσα με την πλήρη ικανοποίηση των επίδικων απαιτήσεων (πρβλ. ΕλΣυν Ολ. 513/2009,

148/2010), δ) σε περίπτωση αμφισβήτησης περί την καταβολή του επιστρεπτέου ποσού, ο δικαιούχος δύναται να ασκήσει εκ νέου αγωγή, ερειδόμενη πλέον όχι στην αντισυνταγματικότητα των ρυθμίσεων της υποπαραγράφου Β.3 της παραγράφου Β του άρθρου πρώτου του ν. 4093/2012, αλλά στην παράβαση των διατάξεων του άρθρου 33 του ν.4734/2020 και όσων λεπτομερώς, κατ' εξουσιοδότησή τους, ορίστηκαν με τη Φ.11321/37311/1610/13.10.2020 κοινή υπουργική απόφαση. Ενόψει δε αυτών κρίθηκε ότι οι εκκρεμείς, κατά τη δημοσίευση του ν. 4734/2020, ενώπιον του παρόντος Δικαστηρίου αγωγές, με αντικείμενο, αναγόμενες στο χρονικό διάστημα από 11.6.2015 έως 12.5.2016, αξιώσεις των συνταξιούχων από την περικοπή της υποπαραγράφου Β.3 της παραγράφου Β του άρθρου πρώτου ν. 4093/2012, αποβαίνουν, ακόμη και αν οι αξιώσεις αυτές δεν έχουν υποπέσει σε παραγραφή, άνευ άλλου τινός, απορριπτέες. Περαιτέρω, με την ίδια απόφαση κρίθηκε ότι η απόσβεση των αξιώσεων αυτών που εκκρεμούσαν ήδη σε δίκη συνεπιφέρει την απόσβεση και των αξιώσεων από τους αναλογούντες επί του επιστρεπτέου ποσού τόκους επιδικίας. Και τούτο, διότι αφενός συνεπεία του παρεπόμενου, σε σχέση με την κύρια οφειλή, χαρακτήρα της αξίωσης για τους τόκους επιδικίας, που θα καθιστούσε άτοπο η πρώτη μεν να αποσβένεται, η δε δεύτερη να εξακολουθεί να υφίσταται, και αφετέρου του σκοπού θέσπισης των διατάξεων του άρθρου 33 του ν. 4734/2020, δοθέντος ότι με τις διατάξεις αυτές ο νομοθέτης απέβλεψε στην ταχεία εκκαθάριση των σχετικών υποθέσεων, μέσω της ικανοποίησης όλων των δικαιούχων με ενιαίο και ορθολογικό τρόπο και, κατ' επέκταση, στην επιτάχυνση, στο μέτρο του δυνατού, της απονομής της δικαιοσύνης συνολικώς, χωρίς από την πρόβλεψη της άτοκης επιστροφής των οφειλομένων στους συνταξιούχους ποσών να διαταράσσεται η δίκαιη ισορροπία μεταξύ του γενικού συμφέροντος και της απαίτησης σεβασμού της περιουσίας των συνταξιούχων (βλ. ΕλΣυν Ολ. 1975/2021 σκ. 110, 111, 116, 117).

13. Η Σύμβουλος Βασιλική Σοφιανού και οι Πάρεδροι Χρυσούλα Μιχαλάκη και Ελένη Ροζάκη διατύπωσαν την ακόλουθη γνώμη σχετικά με τις αξιώσεις των συνταξιούχων του Δημοσίου επί των τόκων επιδικίας: Επειδή α) στο πεδίο της προστασίας της περιουσίας βάσει των άρθρων 17 παρ. 1 του Συντάγματος και του άρθρου 1 του Πρώτου Πρόσθετου Πρωτοκόλλου της ΕΣΔΑ, καθώς και της πλήρους και αποτελεσματικής δικαστικής προστασίας αυτής, κατ' άρθρα 20 παρ. 1 του Συντάγματος και 6 παρ. 1 και 13 της ΕΣΔΑ, εμπίπτουν και οι αξιώσεις επί των νόμιμων τόκων, που αναλογούν επί του ποσού που επιδικάζεται στον νικήσαντα διάδικο με δικαστική απόφαση (βλ. ΑΕΔ 25/2012, αποφ. ΕΔΔΑ, Μεϊδάνης κατά Ελλάδος, απόφαση της 22.5.2008, σκ. 28, πρβλ. ΕΔΔΑ, Sud Parisienne de Construction κατά Γαλλίας, απόφαση της 11.2.2010, σκ. 28-30, της 25.9.2014, Βιαροπούλου κατά Ελλάδος, σκ. 46 επ.), το οποίο σκοπεύει στην αποκατάσταση της ζημίας που αυτός υπέστη από την πάροδο χρονικού διαστήματος μέχρι την πραγματική ικανοποίηση της αξίωσής του (αποφ. ΕΔΔΑ της 9.3.2006, ΕΚΟ-ΕΛΔΑ κατά Ελλάδος, σκέψη 29, της 22.4.2004, Angelon κατά Βουλγαρίας, σκ. 39), β) για το σκέλος των τόκων εναπόκειται στον νομοθέτη να αξιολογήσει τους λόγους δημόσιας ωφέλειας, οι οποίοι μπορούν να δικαιολογήσουν επέμβαση στην επιδίκασή τους, κατόπιν στάθμισης διαφόρων παραγόντων πολιτικής, κοινωνικής και οικονομικής φύσης, αρκεί η εν λόγω εκτίμηση να μη στερείται προδήλως λογικής

βάσης (βλ. αποφ. ΕΔΔΑ, Sud Parisienne de Construction κατά Γαλλίας, σκ. 36, Βιαροπούλου κατά Ελλάδα, σκ. 46), τηρουμένης πάντοτε μίας δίκαιης ισορροπίας μεταξύ της αρχής που υπηρετεί η απόσβεση των αξιώσεων αυτών και της απαίτησης σεβασμού της περιουσίας (βλ. απόφ. ΕΔΔΑ, Sud Parisienne de Construction κατά Γαλλίας, σκ. 41, Βιαροπούλου κατά Ελλάδος, σκ. 41), γ) από τη γραμματική διατύπωση της διάταξης του άρθρου 33 παρ. 5 του ν. 4734/2020 συνάγεται ότι, επί εκκρεμών δικών, η άτοκη αναγνώριση και καταβολή των ποσών επιδρά αποσβεστικά, κατ' αρχήν, μόνον ως προς το ύψος του κεφαλαίου που έχει καταβληθεί και όχι ως προς τις αξιώσεις που υπερβαίνουν αυτό, με συνέπεια η τελολογική-διασταλτική ερμηνεία περί ολοσχερούς συναπόσβεσης και των τόκων επιδικίας (βλ. άρθρο 21 του Δ/τος της 21/6/ - 10/7/1944 «Περί κώδικος των νόμων περί δικών του Δημοσίου» και ήδη άρθρο 45 του ν. 4607/2019, Α' 65), ως προς το τμήμα των καταβληθέντων ποσών μετά την επίδοση της αγωγής (βλ. άρθρο 75 παρ. 2 του ν. 2717/1999, Α' 97, εφαρμοζομένου αναλόγως κατ' άρθρο 123 του π.δ/τος 1225/1981 και ήδη άρθρο 135 παρ. 2 του ν. 4700/2020), στην οποία προέβη η Ολομέλεια με τη 1975/2021 απόφασή της, να τελεί πάντοτε υπό την επιφύλαξη της τήρησης των ως άνω υπέρτερης τυπικής ισχύος διατάξεων και αρχών, δ) η Ολομέλεια αναγνώρισε ρητώς ως ένα εκ των κριτηρίων συμβατότητας της συναπόσβεσης και των τόκων επιδικίας με το Σύνταγμα και την ΕΣΔΑ επί εκκρεμών ενδίκων βοηθημάτων το χαμηλό ύψος των τόκων, προβαίνοντας σε εξατομικευμένη κρίση στο πλαίσιο του τεθέντος ενώπιόν της προδικαστικού ερωτήματος, προκειμένου να αποδεικνύεται εάν υφίσταται δυσανάλογη ζημία των εναγόντων και εάν επιρρίπτεται σ' αυτούς ένα υπερβολικό βάρος (πρβλ. απόφ. ΕΔΔΑ, Βιαροπούλου κατά Ελλάδος) και ε) η επί της αρχής επίλυση του εγειρόμενου νομικού ζητήματος από την Ολομέλεια δεν καλύπτει και τα επιμέρους ιδιαίτερα νομικά και πραγματικά ζητήματα κάθε υπόθεσης (πρβλ. ΣτΕ Ολ. 1439/2020), επιβάλλεται σε κάθε περίπτωση, ενόψει και του δικαιώματος πλήρους και αποτελεσματικής δικαστικής προστασίας, να εκτιμάται in concreto από το Τμήμα το ύψος των τόκων επιδικίας για το μέρος αυτό των αξιώσεων των εναγόντων, τόσο καθ' εαυτό όσο και σε σχέση και με το επιδικαζόμενο κεφάλαιο. Και τούτο, προκειμένου να κριθεί τελικώς εάν η συναπόσβεσή τους με το κεφάλαιο, για το οποίο και μόνον υφίσταται ανανέωση της ενοχής (426 ΑΚ) και νομοθετική εγγύηση καταβολής, παραβιάζει ή όχι τις ως άνω υπέρτερης τυπικής ισχύος διατάξεις και αρχές (πρβλ. αποφ. ΕΔΔΑ Sud Parisienne de Construction κατά Γαλλίας, σκ. 43 και 44, ΣτΕ 3613/2013).

14. Πέραν των ανωτέρω περικοπών, με τις διατάξεις των περιπτώσεων 13 - 36 της υποπαραγράφου Γ.1 «Μισθολογικές διατάξεις του Δημοσίου Τομέα» της παραγράφου Γ' «Ρυθμίσεις Θεμάτων Γενικής Γραμματείας Δημοσιονομικής Πολιτικής» του άρθρου πρώτου του προμνησθέντος ν.4093/2012 αναπροσαρμόστηκαν, αναδρομικά από 1.8.2012, όλα τα ειδικά μισθολόγια, βάσει των οποίων αμείβονται διάφορες κατηγορίες λειτουργών και υπαλλήλων του Δημοσίου (δικαστικοί λειτουργοί, υπάλληλοι του διπλωματικού κλάδου, ιατροί του ΕΣΥ, μέλη ΔΕΠ και ΕΠ ΑΕΙ και ΤΕΙ, στελέχη των Ενόπλων Δυνάμεων κ.ά.), επηρεάζοντας αναλόγως και τις συντάξιμες αποδοχές (βασικός μισθός, χρονοεπίδομα και παροχές που, βάσει ειδικής συνταξιοδοτικής διάταξης, συνυπολογίζονται σε αυτές) όσων εκ

των ανωτέρω είχαν ήδη καταστεί συνταξιούχοι. Ειδικότερα, με την περίπτωση 21 ορίστηκε ότι οι παράγραφοι 1, 2 και 3 του άρθρου 37 του ν. 3205/2003 «Μισθολογικές ρυθμίσεις λειτουργών και υπαλλήλων του Δημοσίου, Ν.Π.Δ.Δ. και Ο.Τ.Α., μονίμων στελεχών των Ενόπλων Δυνάμεων και αντιστοίχων της Ελληνικής Αστυνομίας, του Πυροσβεστικού και Λιμενικού Σώματος και άλλες συναφείς διατάξεις» (Α' 297), που ρύθμιζαν τα ειδικά μισθολογικά δεδομένα (μηνιαίος βασικός μισθός, επιδόματα) των μελών Επιστημονικού Προσωπικού (Ε.Π.) των Τ.Ε.Ι. (βλ. ανωτέρω σκέψη 7 της παρούσας), αντικαθίστανται, αναδρομικά από 1.8.2012, και καθορίζονται νέοι μειωμένοι συντελεστές και ποσά. Τα νέα δε αυτά μειωμένα μισθολογικά δεδομένα επέφεραν, σε συνδυασμό με τις διατάξεις του άρθρου 9 του Συνταξιοδοτικού Κώδικα, ανάλογες μειώσεις στις συντάξιμες αποδοχές των συνταξιούχων μελών Ε.Π. των Τ.Ε.Ι. (σε βασικό μισθό, χρονοεπίδομα, επίδομα διδακτικής προετοιμασίας και εξωδιδακτικής απασχόλησης εντός Τ.Ε.Ι και πάγια αποζημίωση για δημιουργία βιβλιοθήκης συμμετοχή σε συνέδρια), ενώ κατ' εξουσιοδότηση της περ. 37 της ίδιας υποπαραγράφου Γ1 εκδόθηκε η οικ. 2/83408/0022/14.11.2012 (Β' 3017) απόφαση του Υπουργού Οικονομικών με την οποία καθορίστηκε ο τρόπος παρακράτησης των αποδοχών και συντάξεων που αντιστοιχούσαν στο χρονικό διάστημα από 1.8.2012 μέχρι την εφαρμογή του ν. 4093/2012 [βλ. συναφώς και το άρθρο 4 παρ. 12 (α) του ν. 4151/2013 «Ρυθμίσεις για την τροποποίηση και τη βελτίωση συνταξιοδοτικών, δημοσιονομικών, διοικητικών και λοιπών διατάξεων του Υπουργείου Οικονομικών» (Α' 103/29.4.2013), που ίσχυε από 29.4.2013 (άρθρο 31), με το οποίο ορίστηκε ρητά ότι οι συντάξεις των προσώπων που υπάγονται στα ειδικά μισθολόγια των περιπτώσεων 13 - 36 της υποπαραγράφου Γ.1 της παραγράφου Γ του άρθρου πρώτου του ν. 4093/2012, αναπροσαρμόζονται από 1.8.2012 οίκοθεν από τις αρμόδιες Διευθύνσεις Συντάξεων του Γενικού Λογιστηρίου του Κράτους, με βάση τις εν λόγω διατάξεις, σε συνδυασμό με εκείνες του π.δ/τος 169/2007].

15. Η Ολομέλεια του Δικαστηρίου, επιλαμβανόμενη έφεσης κατόπιν της ΦΠΔ/78842/27.11.2013 πράξης της Επιτροπής του άρθρου 108Α του π.δ.1225/1981 για την επίλυση νομικού ζητήματος γενικότερου ενδιαφέροντος που αφορά σε ευρύτερο κύκλο προσώπων, με τη 1854/2019 απόφασή της έκρινε ότι οι διατάξεις της περίπτωσης 21 της υποπαραγράφου Γ.1 της παραγράφου Γ του άρθρου πρώτου του ν. 4093/2012, με τις οποίες θεσπίσθηκε, κατά τα ανωτέρω, αναδρομική από 1.8.2012 μείωση των αποδοχών των εν ενεργεία μελών Ε.Π. των Τ.Ε.Ι., κατ' επέκταση δε και των συντάξιμων αποδοχών και των συντάξεων των πρώην μελών Ε.Π. των Τ.Ε.Ι., αντίκεινται προς τις διατάξεις αντίκεινται προς τις συνταγματικές διατάξεις των άρθρων 4 παρ. 5 και 25 παρ. 4 του Συντάγματος και 1 του Πρώτου Προσθέτου Πρωτοκόλλου της ΕΣΔΑ και είναι, ως εκ τούτου, ανίσχυρες. Και τούτο διότι: Α) Οι συγκεκριμένες μειώσεις των αποδοχών των μελών Ε.Π. των Τ.Ε.Ι., που επήλθαν με τον νόμο αυτό αποκλειστικά με βάση το αμιγώς αριθμητικό κριτήριο, συνυπολογιζόμενες με την πλήρη κατάργηση των επιδομάτων εορτών και αδείας, τις υπόλοιπες μειώσεις που επιβλήθηκαν διαδοχικά στις αποδοχές αυτών και τις αλληλεπάλληλες φορολογικές επιβαρύνσεις, υπερβαίνουν, λόγω του σωρευτικού τους αποτελέσματος και της έκτασής τους, το όριο που θέτουν οι συνταγματικές αρχές της

αναλογικότητας και της ισότητας στα δημόσια βάρη, χωρίς τούτο να δικαιολογείται από αποχρώντες λόγους δημοσίου συμφέροντος. Η αντίθεση δε στις προαναφερόμενες υπερνομοθετικής ισχύος διατάξεις και το εξ αυτού του λόγου ανίσχυρο των επίμαχων μισθολογικών μεταβολών της περίπτωσης 21 καθιστά ανίσχυρη και οποιαδήποτε, ενόψει του άρθρου 9 του Συνταξιοδοτικού Κώδικα, ερειδόμενη στις διατάξεις αυτές μειωτική αναπροσαρμογή των συντάξιμων αποδοχών του οικείου κλάδου λειτουργών. Β) Οι διατάξεις της ίδιας περίπτωσης 21, με τις οποίες η αναπροσαρμογή (μείωση) των συντάξεων των συνταξιούχων πρώην μελών Ε.Π. των Τ.Ε.Ι. ανατρέχει αναδρομικά από 1.8.2012, σε χρόνο δηλαδή προγενέστερο της δημοσίευσής του στην Εφημερίδα της Κυβερνήσεως (12.11.2012), λόγω μείωσης των αποδοχών των εν ενεργεία μελών Ε.Π. των Τ.Ε.Ι. από 1.8.2012, αντίκεινται και στις διατάξεις του άρθρου 1 του Πρώτου Πρόσθετου Πρωτοκόλλου της ΕΣΔΑ, στο μέτρο που αποστερούν τους συνταξιούχους της συγκεκριμένης κατηγορίας από γεννημένα περιουσιακής φύσεως δικαιώματα (σύνταξης συγκεκριμένου ποσού που έχει ήδη κανονισθεί), χωρίς να προκύπτει ότι η αναδρομική αυτή μείωση υπαγορεύθηκε από επιτακτικούς λόγους δημόσιας ωφέλειας, ούτε να τεκμηριώνεται η αναγκαιότητα και προσφορότητα της εν λόγω αναδρομικότητας για την επίτευξη του επιδιωκόμενου με τη συνολική ρύθμιση σκοπού δημοσίου συμφέροντος, ενόψει ιδίως του γεγονότος ότι όμοια ρύθμιση δεν θεσπίστηκε και για τους λοιπούς εν γένει συνταξιούχους του Δημοσίου.

16. Επακολούθησε ο ν. 4575/2018 (Α' 192/14.11.2018) που ορίζει στο άρθρο 12: «1. Στα μέλη του Διδακτικού Ερευνητικού Προσωπικού (Δ.Ε.Π.), του Ειδικού Εκπαιδευτικού Προσωπικού (Ε.Ε.Π.) και του Εργαστηριακού Διδακτικού Προσωπικού (Ε.ΔΙ.Π.) ... των Πανεπιστημίων και των Τ.Ε.Ι., και για όσο χρόνο αυτά ήταν εν ενεργεία κατά το χρονικό διάστημα από 1.1.2015 έως και 31.12.2016 καταβάλλεται εφάπαξ χρηματικό ποσό, που αντιστοιχεί στη διαφορά μεταξύ των μηνιαίων αποδοχών που θα δικαιούνταν να λάβουν με βάση τις ισχύουσες κατά την 31.7.2012 μισθολογικές διατάξεις και των μηνιαίων αποδοχών που πράγματι τους κατεβλήθησαν με βάση τις διατάξεις του ν. 4093/2012. Το χρηματικό ποσό του προηγούμενου εδαφίου υπολογίζεται με αναφορά στο χρονικό διάστημα από 1.1.2015 έως και 31.12.2016» και στο άρθρο 15 : «1. Στους συνταξιούχους των κατηγοριών προσωπικού των άρθρων 10 έως 14 καταβάλλεται εφάπαξ χρηματικό ποσό, που αντιστοιχεί στη διαφορά μεταξύ της μηνιαίας σύνταξης που θα δικαιούνταν να λάβουν, εάν δεν είχαν μεσολαβήσει οι μισθολογικές διατάξεις του ν. 4093/2012 και αυτής που πράγματι τους κατεβλήθη κατ' εφαρμογή των εν λόγω διατάξεων σε συνδυασμό με τα οριζόμενα στο π.δ.169/2017 (Α' 210). Το χρηματικό αυτό ποσό υπολογίζεται με αναφορά στα αντίστοιχα για κάθε κατηγορία συνταξιούχων χρονικά διαστήματα, που προβλέπονται στα άρθρα 10 έως 14 και μέχρι το χρονικό σημείο υπαγωγής τους στις διατάξεις του ν. 4387/2016. 2. Με κοινή απόφαση των Υπουργών Οικονομικών και Εργασίας, Κοινωνικής Ασφάλισης και Κοινωνικής Αλληλεγγύης καθορίζεται ο χρόνος, η διαδικασία, οι προβλεπόμενες από τις κείμενες διατάξεις κρατήσεις και κάθε άλλο αναγκαίο ζήτημα, σχετικά με την καταβολή του χρηματικού ποσού της προηγούμενης παραγράφου». Κατ' εξουσιοδότηση δε της τελευταίας αυτής διάταξης εκδόθηκε η 170285/0092/5.12.2018 κοινή απόφαση των Υπουργών

Οικονομικών και Εργασίας, Κοινωνικής Ασφάλισης και Κοινωνικής Αλληλεγγύης «Καταβολή εφάπαξ χρηματικού ποσού στα πρόσωπα του άρθρου 15 του ν. 4575/2018» (Β' 5503/7.12.2018), με την οποία ρυθμίστηκε η εφάπαξ καταβολή των ως άνω διαφορών συντάξεων στους συνταξιούχους, πλην άλλων, της κατηγορίας πρώην μελών Ε.Π. Τ.Ε.Ι., για το χρονικό διάστημα από 1.1.2015 έως και την υπαγωγή τους στις διατάξεις του ν. 4387/2016.

17. Στη Δικονομία του Ελεγκτικού Συνεδρίου (ν. 4700/2020) ορίζεται, μεταξύ άλλων, ότι το Δικαστήριο μεριμνά αυτεπαγγέλτως για την εν γένει πρόοδο της δίκης, διατάσσοντας κάθε κατά νόμο απαιτούμενη διαδικαστική πράξη για τη διακρίβωση της αλήθειας και την ταχύτερη περάτωση της δίκης (άρθρο 12), ότι δύναται αυτεπαγγέλτως να αποφασίζει για τη συμπλήρωση των αποδείξεων με κάθε μέσο και να ζητεί στοιχεία για την πληρέστερη διάγνωση της υπόθεσης από κάθε δημόσια, δημοτική ή κοινοτική αρχή, καθώς και από κάθε νομικό ή φυσικό πρόσωπο, τα οποία και υποχρεούνται να του τα παράσχουν (άρθρα 251 και 254) και ότι η αρχή ή το πρόσωπο, που διετάχθη προς τούτο, οφείλει, χωρίς αναβολή, να εκτελέσει την απόφαση και να αποστείλει στο Ελεγκτικό Συνέδριο τα ζητούμενα έγγραφα (άρθρο 254 παρ. 1).

18. Στην υπό κρίση υπόθεση, από το σύνολο των στοιχείων του φακέλου προκύπτουν τα εξής : Οι ενάγοντες και οι ενάγουσες, συνταξιούχοι καθηγητές Τ.Ε.Ι.[ο πρώτος από 1.10.2008 (βλ. την .../2008 πράξη της 42ης Διεύθυνσης Συντάξεων του Γ.Λ.Κ.), ο δεύτερος από 2.6.2007 (βλ. τη .../2007 πράξη της 42ης Διεύθυνσης του Γ.Λ.Κ.), ο τρίτος από 2.12.2010 (βλ. την .../2011 πράξη της 42ης Διεύθυνσης του Γ.Λ.Κ.), η πέμπτη από 1.1.2010 (βλ. τη .../2010 πράξη της 42ης Διεύθυνσης Συντάξεων του Γ.Λ.Κ.), η έκτη από 9.4.2009 (βλ. τη .../2009 πράξη της 42ης Διεύθυνσης του Γ.Λ.Κ.), ο έβδομος από 1.9.2006 (βλ. την .../2006 πράξη της 42ης Διεύθυνσης του Γ.Λ.Κ.) και ο όγδοος από 1.9.2007 (βλ. την .../2007 πράξη της 42ης Διεύθυνσης του Γ.Λ.Κ.)], στο πλαίσιο του κεφαλαίου της αγωγής τους που αφορά σε αξιώσεις από τη μείωση των συντάξεών τους κατ' εφαρμογή των διατάξεων της υποπαραγράφου Β.3 της παραγράφου Β του άρθρου πρώτου του ν. 4093/2012, ζητούν τα εξής : Ο πρώτος ενάγων το ποσό των 6.105,60 ευρώ, ο δεύτερος ενάγων το ποσό των 6.009,60 ευρώ, ο τρίτος ενάγων το ποσό των 3.887,52 ευρώ, η πέμπτη ενάγουσα το ποσό των 6.669,36 ευρώ, η έκτη ενάγουσα το ποσό των 5.663,28 ευρώ, ο έβδομος ενάγων το ποσό των 8.976,00 ευρώ και ο όγδοος αρχικώς ενάγων το ποσό των 6.497,28 ευρώ, νομιμοτόκως από την ημερομηνία που κάθε παρακράτηση επί της μηνιαίας σύνταξής τους κατέστη απαιτητή, άλλως από την επίδοση της αγωγής, τα οποία αντιστοιχούν, κατά τους ισχυρισμούς τους, στη ζημία που φέρεται ότι υπέστησαν από τη μείωση της σύνταξής τους, κατ' εφαρμογή των διατάξεων αυτών, κατά το χρονικό διάστημα από 1.7.2013 έως και 30.6.2015, προβάλλοντας ότι οι διατάξεις αυτές έρχονται σε αντίθεση με υπέρτερης τυπικής ισχύος διατάξεις και αρχές (βλ. σκέψη 1β της παρούσας).

19. Με τα δεδομένα αυτά και σύμφωνα με τα κριθέντα με τη 1277/2018 απόφαση της Ολομέλειας του Δικαστηρίου, με τις παραδοχές της οποίας συντάσσεται και το παρόν Τμήμα, οι διατάξεις της υποπαραγράφου Β.3 της παραγράφου Β του άρθρου πρώτου του ν. 4093/2012, αντίκεινται προς τις ρυθμίσεις των άρθρων 2 παρ.

1, 4 παρ. 1 και 5 και 25 παρ. 1 και 4 του Συντάγματος και τις από αυτά απορρέουσες αρχές της ισότητας των πολιτών ενώπιον του νόμου και των δημοσίων βαρών, της αναλογικότητας, καθώς και προς την απορρέουσα από την συνταγματική θεσμική εγγύηση του ειδικού συνταξιοδοτικού καθεστώτος των δημοσίων λειτουργών, υπαλλήλων και στρατιωτικών (άρθρα 16, 21 παρ. 3, 22 παρ. 2, 23 παρ. 2 εδ. β, 29, 45, 73 παρ. 2, 80, 87 επ., 103 και 104 του Συντάγματος σε συνδυασμό με τα άρθρα 2 παρ.1, 5 παρ.1, 25 παρ.1 και 17 του Συντάγματος) αρχή της αναλογίας σύνταξης και αποδοχών ενεργείας.

20. Κατόπιν αυτών, οι γενόμενες περικοπές στις συντάξεις των εναγουσών και των εναγόντων, κατ' εφαρμογή των ως άνω διατάξεων της υποπαραγράφου Β.3 της παραγράφου Β του άρθρου πρώτου του ν. 4093/2012, είναι μη νόμιμες κατά το μέρος που αφορούν το χρονικό διάστημα από 1.7.2013 έως 10.6.2015, η δε ένδικη αγωγή, ερειδόμενη στο άρθρο 105 του ΕισΝΑΚ, είναι νόμω βάσιμη για τα χρονικά αυτά διαστήματα και γεννάται ευθύνη του Δημοσίου προς αποκατάσταση της ζημίας που αυτοί υπέστησαν από τη στέρηση των διαφορών σύνταξης που θα ελάμβαναν, αν δεν είχε μεσολαβήσει η ως άνω παράνομη ενέργεια των συνταξιοδοτικών οργάνων του εναγομένου. Επίσης, γεννάται πρόσθετη και εις ολόκληρον ευθύνη του e-ΕΦΚΑ για την ικανοποίηση των σχετικών αξιώσεων μέχρι τις 31.12.2016, στο πλαίσιο της συντελεσθείσας με την κ.υ.α. 124456/0092/13.12.2016 αναδοχής των σχετικών υποχρεώσεων και των αξιώσεων που είχαν γεννηθεί μέχρι την ημερομηνία αυτή.

21. Αντιθέτως η ίδια αγωγή, καθ' ο μέρος αφορά τις αξιώσεις των εναγόντων και των εναγουσών για το χρονικό διάστημα από 11.6.2015 έως και 30.6.2015, σύμφωνα με τα κριθέντα με τη 1975/2021 απόφαση της Ολομέλειας, με την οποία συντάσσεται και το παρόν Τμήμα γαι λόγους ασφάλειας δικαίου και ισότητας των διαδίκων, κατέστησαν επιγενομένως, σε κάθε περίπτωση, νόμω αβάσιμες, αφού καταλαμβάνονται από το αποσβεστικό αποτέλεσμα του άρθρου 33 του ν. 4734/2020. Επομένως, η αγωγή είναι κατά το μέρος αυτό απορριπτέα, ενώ, ενόψει όσων κρίθηκαν με την ίδια απόφαση για το σκέλος των τόκων επιδικίας επί του κεφαλαίου, απορριπτέο τυγχάνει και το παρεπόμενο αυτό αίτημα της αγωγής. Αν και κατά τη γνώμη της Συμβούλου Βασιλικής Σοφιανού και των Παρέδρων Χρυσούλας Μιχαλάκη και Ελένης Ροζάκη, ενόψει των κριθέντων με την ως άνω απόφαση της Ολομέλειας καθώς και των δικαιωμάτων πλήρους και αποτελεσματικής δικαστικής προστασίας και της προστασίας της περιουσίας, ως προς το σκέλος των τόκων επιδικίας για το αποσβεσθέν τμήμα των αξιώσεων του ανωτέρω διαστήματος, το Τμήμα οφείλει να εξετάσει το ύψος αυτών και να προβεί σε εξατομικευμένη κρίση για την συναπόσβεση ή μη των σχετικών απαιτήσεων με το κεφάλαιο (βλ. αναλυτικά σκέψη 13 της παρούσας).

22. Περαιτέρω, η ένδικη αξίωση, κατά το μέρος που είναι νόμω βάσιμη, δεν έχει υποπέσει σε παραγραφή, ως εκ του χρόνου άσκησης και δη επίδοσης της υπό κρίση αγωγής στις 15.6.2015 [βλ. τη ...15.6.2015 έκθεση επίδοσης της δικαστικής επιμελήτριας του Πρωτοδικείου Αθηνών ... στο Ελληνικό Δημόσιο, και βλ. άρθρο 75 παρ. 2 β του ΚΔΔ, όπως τροποποιήθηκε με το άρθρο 19 του ν. 3900/2010 (Α' 213), αναλόγως εφαρμοζομένου κατ' άρθρο 123 του π.δ/τος 1225/1981, όπως είχε τροποποιηθεί με το άρθρο 12 παρ. 2 του ν. 3472/2006, και ίσχυε κατά τον κρίσιμο εν

προκειμένω χρόνο]. Δοθέντος δε, ότι η κρινόμενη αγωγή ασκήθηκε, εντός της βραχύτερης εκ των προβλεπομένων διετούς παραγραφής, παρέλκει ως αλυσιτελής εν προκειμένω η περαιτέρω εξέταση από το Τμήμα του ζητήματος εάν συντρέχει λόγος εφαρμογής της γενικής πενταετούς παραγραφής [βλ. άρθρα 91 - 93 του ν. 2362/1995 και 141 - 143 του ν. 4270/2014 και βλ. περαιτέρω επί του ζητήματος της παραγραφής ΕλΣυν Ολ. 1975/2021].

23. Κατόπιν των ανωτέρω, οι ενάγοντες και οι ενάγουσες πρέπει να λάβουν ως αποζημίωση, κατά το άρθρο 105 ΕισΝΑΚ, τα ποσά συντάξεων που παρακρατήθηκαν από τη σύνταξή τους, κατ' εφαρμογή των ανωτέρω ανίσχυρων διατάξεων της υποπαραγράφου Β3 της παραγράφου Β του άρθρου πρώτου του ν. 4093/2012, κατά το χρονικό διάστημα από 1.7.2013 έως 10.6.2015.

24. Κατόπιν αυτών, όπως προκύπτει από τα προσκομιζόμενα μηνιαία ενημερωτικά σημειώματα συντάξεων των εναγόντων και των εναγουσών και δεν αμφισβητείται ειδικότερα από το εναγόμενο: Α. Ως προς τον πρώτο ενάγοντα, για το χρονικό διάστημα από 1.7.2013 έως και 10.6.2015 από τις ακαθάριστες μηνιαίες συντάξιμες αποδοχές του παρακρατήθηκε, σύμφωνα με την ανίσχυρη, κατά τα ανωτέρω, υποπαράγραφο Β.3 της παραγράφου Β του άρθρου πρώτου του ν. 4093/2012 μηνιαίως το ποσό των 254,40 ευρώ και συνολικά το ποσό των 5.936,00 ευρώ ($254,40 \text{ ευρώ} \times 23 \text{ μήνες} = 5.851,20 \text{ ευρώ} + 254,40 \text{ ευρώ} \times 10/30 \text{ ημέρες} = 84,80 \text{ ευρώ}$). Β. Ως προς τον δεύτερο ενάγοντα, για το χρονικό διάστημα από 1.7.2013 έως και 10.6.2015 από τις ακαθάριστες μηνιαίες συντάξιμες αποδοχές του παρακρατήθηκε, σύμφωνα με την ανίσχυρη, κατά τα ανωτέρω, υποπαράγραφο Β.3 της παραγράφου Β του άρθρου πρώτου του ν. 4093/2012 μηνιαίως το ποσό των 250,40 ευρώ και συνολικά το ποσό των 5.842,66 ευρώ ($250,40 \text{ ευρώ} \times 23 \text{ μήνες} = 5.759,20 \text{ ευρώ} + 250,40 \text{ ευρώ} \times 10/30 \text{ ημέρες} = 83,46 \text{ ευρώ}$). Γ. Ως προς τον τρίτο ενάγοντα, για το χρονικό διάστημα από 1.7.2013 έως και 10.6.2015 από τις ακαθάριστες μηνιαίες συντάξιμες αποδοχές του παρακρατήθηκε, σύμφωνα με την ανίσχυρη, κατά τα ανωτέρω, υποπαράγραφο Β.3 της παραγράφου Β του άρθρου πρώτου του ν. 4093/2012 συνολικά το ποσό των 5.183,36 ευρώ και συγκεκριμένα για το διάστημα από 1.7.2013 έως 31.12.2013 μηνιαίως το ποσό των 161,98 ευρώ και συνολικά το ποσό των 971,88 ευρώ ($161,98 \times 6$) και για το διάστημα από 1.1.2014 έως 10.6.2015 μηνιαίως το ποσό των 242,97 ευρώ και συνολικά το ποσό των 4.211,48 ευρώ ($242,97 \text{ ευρώ} \times 17 \text{ μήνες} = 4.130,49 \text{ ευρώ} + 242,97 \text{ ευρώ} \times 10/30 \text{ ημέρες} = 80,99 \text{ ευρώ}$). Δ. Ως προς την πέμπτη ενάγουσα για το χρονικό διάστημα από 1.7.2013 έως και 10.6.2015 από τις ακαθάριστες μηνιαίες συντάξιμες αποδοχές της παρακρατήθηκε, σύμφωνα με την ανίσχυρη, κατά τα ανωτέρω, υποπαράγραφο Β.3 της παραγράφου Β του άρθρου πρώτου του ν. 4093/2012 μηνιαίως το ποσό των 277,89 ευρώ και συνολικά το ποσό των 6.484,10 ευρώ ($277,89 \text{ ευρώ} \times 23 \text{ μήνες} = 6.391,47 \text{ ευρώ} + 277,89 \text{ ευρώ} \times 10/30 \text{ ημέρες} = 92,63 \text{ ευρώ}$). ΣΤ. Ως προς την έκτη ενάγουσα για το χρονικό διάστημα από 1.7.2013 έως και 10.6.2015 από τις ακαθάριστες μηνιαίες συντάξιμες αποδοχές της παρακρατήθηκε, σύμφωνα με την ανίσχυρη, κατά τα ανωτέρω, υποπαράγραφο Β.3 της παραγράφου Β του άρθρου πρώτου του ν. 4093/2012 μηνιαίως το ποσό των 235,96 ευρώ και συνολικά το ποσό των 5.505,73 ευρώ ($235,96 \text{ ευρώ} \times 23 \text{ μήνες} = 5.427,08 \text{ ευρώ} + 235,96 \text{ ευρώ} \times$

10/30 ημέρες = 78,65 ευρώ). Ζ. Ως προς τον έβδομο ενάγοντα για το χρονικό διάστημα από 1.7.2013 έως και 10.6.2015 από τις ακαθάριστες μηνιαίες συντάξιμες αποδοχές του παρακρατήθηκε, σύμφωνα με την ανίσχυρη, κατά τα ανωτέρω, υποπαράγραφο Β.3 της παραγράφου Β του άρθρου πρώτου του ν. 4093/2012 συνολικά το ποσό των 8.251,23 ευρώ και συγκεκριμένα για το διάστημα από 1.7.2013 έως και 30.9.2013 μηνιαίως το ποσό των 335,76 ευρώ και συνολικά το ποσό των 1.007,28 ευρώ ($335,76 \text{ ευρώ} \times 3 \text{ μήνες}$) και για το διάστημα από 1.10.2013 έως και 10.6.2015 μηνιαίως το ποσό των 356,26 ευρώ και συνολικά το ποσό των 7.243,95 ευρώ ($356,26 \times 20 = 7.125,20 \text{ ευρώ} + 356,26 \text{ ευρώ} \times 10/30 \text{ ημέρες} = 118,75 \text{ ευρώ}$). Η. Ως προς τον όγδοο αρχικώς ενάγοντα για το χρονικό διάστημα από 1.7.2013 έως και 10.6.2015, από τις ακαθάριστες μηνιαίες συντάξιμες αποδοχές του παρακρατήθηκε, σύμφωνα με την ανίσχυρη, κατά τα ανωτέρω, υποπαράγραφο Β.3 της παραγράφου Β του άρθρου πρώτου του ν. 4093/2012 μηνιαίως το ποσό των 270,72 ευρώ και συνολικά το ποσό των 6.316,80 ευρώ ($270,72 \text{ ευρώ} \times 23 \text{ μήνες} = 6.226,56 \text{ ευρώ} + 270,72 \text{ ευρώ} \times 10/30 \text{ ημέρες} = 90,24 \text{ ευρώ}$).

25. Επομένως, το συνολικό ακαθάριστο ποσό, που παρακρατήθηκε για τα αναφερόμενα ανωτέρω χρονικά διαστήματα από τις συντάξιμες αποδοχές των εναγόντων και των εναγουσών, σύμφωνα με την ανίσχυρη, κατά τα ανωτέρω, υποπαράγραφο Β.3 της παραγράφου Β του άρθρου πρώτου του ν. 4093/2012 και πρέπει να τους καταβληθεί, ανέρχεται: Α) ως προς τον πρώτο ενάγοντα σε 5.936,00 ευρώ, Β) ως προς τον δεύτερο ενάγοντα σε 5.842,66 ευρώ, Γ) ως προς τον τρίτο ενάγοντα σε 5.183,36 ευρώ, Δ) ως προς την πέμπτη ενάγουσα σε 6.484,10 ευρώ, Ε) ως προς την έκτη ενάγουσα σε 5.505,73 ευρώ, ΣΤ) ως προς τον έβδομο ενάγοντα σε 8.251,23 ευρώ και Ζ) ως προς τον όγδοο αρχικώς ενάγοντα σε 6.316,80 ευρώ, το οποίο θα καταβληθεί στους συνεχίζοντες τη δίκη κληρονόμους του, κατά τον λόγο της κληρονομικής τους μερίδας.

26. Περαιτέρω, στο πλαίσιο του κεφαλαίου της αγωγής που αφορά σε αξιώσεις από την αναπροσαρμογή (μείωση) της σύνταξης των εναγόντων και των εναγουσών από την εφαρμογή των διατάξεων της περίπτωσης 21 της υποπαραγράφου Γ1 της παραγράφου Γ του άρθρου πρώτου ν. 4093/2012, ζητούν, νομιμοτόκως, τα εξής : Ο πρώτος ενάγων το ποσό των 7.634,64 ευρώ, ο δεύτερος ενάγων το ποσό των 7.611,36 ευρώ, ο τρίτος ενάγων το ποσό των 7.331,52 ευρώ, η πέμπτη ενάγουσα το ποσό των 12.065,28 ευρώ, η έκτη ενάγουσα το ποσό των 5.158,56 ευρώ, ο έβδομος ενάγων το ποσό των 12.346,08 ευρώ και ο όγδοος αρχικώς ενάγων το ποσό των 11.672,64 ευρώ, νομιμοτόκως από την ημερομηνία που κάθε παρακράτηση επί της μηνιαίας σύνταξής τους κατέστη απαιτητή, άλλως από την επίδοση της αγωγής, τα οποία αντιστοιχούν, κατά τους ισχυρισμούς τους, στη ζημία που φέρεται ότι υπέστησαν από τη μείωση της σύνταξής τους, κατ' εφαρμογή των διατάξεων αυτών, κατά το χρονικό διάστημα από 1.7.2013 έως και 30.6.2015, προβάλλοντας ότι οι διατάξεις αυτές έρχονται σε αντίθεση με υπέρτερης τυπικής ισχύος διατάξεις και αρχές (βλ. σκέψη 1β της παρούσας).

27. Με τα δεδομένα αυτά και σύμφωνα με όσα έχουν κριθεί με τη 1854/2019 απόφαση της Ολομέλειας του παρόντος Δικαστηρίου, οι νομικές κρίσεις της οποίας παράγουν μία εν ευρεία εννοία νομική και πάντως σε κάθε περίπτωση πραγματική

δέσμευση για το παρόν Τμήμα, το οποίο σε κάθε περίπτωση συντάσσεται ομόφωνα με αυτές, οι διατάξεις της περίπτωσης 21 της υποπαραγράφου Γ.1 της παραγράφου Γ του άρθρου πρώτου του ν. 4093/2012, με τις οποίες αναπροσαρμόστηκε (μειώθηκε) η σύνταξη των εναγουσών και των εναγόντων, αντίκεινται σε υπέρτερης τυπικής ισχύος διατάξεις και, ως εκ τούτου, είναι ανίσχυρες και μη εφαρμοστέες, η δε ένδικη αγωγή, ερειδόμενη στο άρθρο 105 του ΕισΝΑΚ, είναι νόμω βάσιμη και γεννάται ευθύνη του Δημοσίου προς αποκατάσταση της ζημίας που υπέστη ο ανωτέρω από τη μείωση της σύνταξής του κατ' εφαρμογή των διατάξεων αυτών.

28. Η ένδικη δε αξίωση δεν έχει υποκύψει σε παραγραφή, ως εκ του χρόνου άσκησης και δη επίδοσης της υπό κρίση αγωγής στις 15.6.2015 (βλ. σκέψη 22 της παρούσας και άρθρο 75 παρ. 2 β του ΚΔΔ, όπως τροποποιήθηκε με το άρθρο 19 του ν. 3900/2010 (Α' 213), αναλόγως εφαρμοζομένου κατ' άρθρο 123 του π.δ/τος 1225/1981, όπως είχε τροποποιηθεί με το άρθρο 12 παρ. 2 του ν. 3472/2006, και ίσχυε κατά τον κρίσιμο εν προκειμένω χρόνο, καθώς και άρθρα 90 παρ. 1 του ν. 2362/1995 (για τις γεννηθείσες μέχρι τις 31.12.2014 αξιώσεις) και 140 παρ. 1 του ν. 4270/2014 (για τις γεννηθείσες από 1.1.2015 και εντεύθεν αξιώσεις, βάσει του άρθρου 183 παρ. 2 περ. γ του τελευταίου αυτού νόμου), βλ. επίσης επί του ζητήματος της διάρκειας της παραγραφής επί αξιώσεων από κανονισμό/αναπροσαρμογή σύνταξης ΕλΣυν Ολ. 1975/2021 σκέψεις 97 και 104].

29. Περαιτέρω, όμως, από την εξέταση του φακέλου της υπόθεσης προκύπτει ότι δεν συμπεριλαμβάνονται σ' αυτόν πρόσφορα στοιχεία από τα οποία να αποδεικνύεται το ύψος των ένδικων απαιτήσεων και ειδικότερα: 1) τα ποσά (ακαθάριστα και καθαρά) που οι ενάγοντες και οι ενάγουσες θα δικαιούνταν να λάβουν εάν δεν εφαρμόζονταν επί της σύνταξής τους οι διατάξεις της περίπτωσης 21 της υποπαραγράφου Γ.1. της παρ. Γ του άρθρου πρώτου του ν. 4093/2012 και τα ποσά που πράγματι έλαβαν λόγω της εφαρμογής αυτών, κάθε μήνα και συνολικά για το επίδικο χρονικό διάστημα, ήτοι από 1.7.2013 έως 30.6.2015 και 2) εάν τους καταβλήθηκαν και σε ποιο ύψος, δυνάμει των διατάξεων του άρθρου 15 του ν.4575/2018 και της κατ' εξουσιοδότηση της παρ. 2 του άρθρου αυτού εκδοθείσας 170285/0092/5.12.2018 κ.υ.α., οι διαφορές σύνταξης για το χρονικό διάστημα από 1.1.2015 έως 31.12.2016, λόγω αναπροσαρμογής της σύνταξής τους κατ' εφαρμογή των ως άνω διατάξεων του ν. 4093/2012 και, σε περίπτωση που έλαβε χώρα η καταβολή του εφάπαξ χρηματικού ποσού, το ακριβές ύψος αυτού για το κρίσιμο εν προκειμένω, βάσει του αγωγικού αιτήματος, χρονικό διάστημα από 1.1.2015 έως 30.6.2015.

30. Κατ' ακολουθίαν των ανωτέρω, πρέπει η ένδικη αγωγή να γίνει εν μέρει δεκτή κατά το κεφάλαιο που αφορά την περικοπή των συντάξεων των εναγουσών και των εναγόντων, κατ' εφαρμογή των διατάξεων του άρθρου πρώτου παράγραφος Β υποπαραγράφος Β3 του ν. 4093/2012, για το χρονικό διάστημα από 1.7.2013 έως 10.6.2015 και να επιστραφεί : Α) ως προς τον πρώτο ενάγοντα (...) το ποσό των 5.936,00 ευρώ, Β) ως προς τον δεύτερο ενάγοντα (...) το ποσό των 5.842,66 ευρώ, Γ) ως προς τον τρίτο ενάγοντα (...) το ποσό των 3.887,52 ευρώ, δοθέντος ότι στο ύψος αυτό καθορίζεται με το κρινόμενο δικόγραφο [βλ. σκέψη 1β της παρούσας και άρθρα 73 παρ. 1 εδ. γ' και 80 παρ. 1 του ΚΔΔ, που εφαρμόζονται αναλογικά, κατά το άρθρο

123 του π.δ. 1225/1981, όπως ίσχυε κατά τον κρίσιμο χρόνο άσκησης της αγωγής και ήδη άρθρα 132 παρ. 1 (γ) και 140 παρ. 1 του ν.4700/2020], Δ) ως προς την πέμπτη ενάγουσα (...) το ποσό των 6.484,10 ευρώ, Ε) ως προς την έκτη ενάγουσα (...) το ποσό των 5.505,73 ευρώ, Ζ) ως προς τον έβδομο ενάγοντα (...) το ποσό των 8.251,23 ευρώ και Η) ως προς τον όγδοο αρχικώς ενάγοντα (...) να επιστραφεί στους συνεχίζοντες τη δίκη κληρονόμους του, ... και ..., κατά τον λόγο της κληρονομικής τους μερίδας, το ποσό των 6.316,80 ευρώ, νομιμοτόκως από την επίδοση της αγωγής τους (βλ. άρθρο 21 του του Δ/τος της 21/6/ - 10/7/1944 «Περί κώδικος των νόμων περί δικών του Δημοσίου» και ήδη άρθρο 45 του ν. 4607/2019, Α' 65), αποριπτομένου ως αβάσιμου του αιτήματος των ανωτέρω σχετικά με την έναρξη της τοκογονίας από το πρότερο χρονικό σημείο της ημερομηνίας που κάθε παρακράτηση επί της μηνιαίας σύνταξής τους κατέστη απαιτητή.

31. Εξάλλου, απορριπτέο είναι το αίτημα της αγωγής να αναγνωρισθεί η υποχρέωση του εναγομένου να καταβάλλει στο μέλλον τις συντάξεις τους χωρίς τις επίμαχες μειώσεις, καθόσον αντικείμενο αγωγής στη διοικητική δίκη μπορεί να είναι μόνο η κατανήφιση της αξιούμενης παροχής ή η αναγνώριση της αντίστοιχης αξίωσης και όχι η διάπλαση έννομης σχέσης δημοσίου δικαίου (βλ. ΕλΣυν II Τμ. 1689/2021, 1600/2019, 248/2016, 1320, 1337/2014, 1794/2013, 268/2003, III Τμ. 183/2017, πρβλ. ΣτΕ 212/1991)].

32. Περαιτέρω, το Δικαστήριο κρίνει αναγκαίο, προς μόρφωση πλήρους δικανικής πεποίθησης, να αναβάλει την έκδοση οριστικής απόφασης, προκειμένου με επιμέλεια της Γραμματείας του παρόντος Τμήματος, να ζητηθούν, κατ' εφαρμογή των άρθρων 251 και 254 του ν. 4700/2020 (βλ. αναλυτικά σκέψη 17 της παρούσας) από την αρμόδια Διεύθυνση της Γενικής Διεύθυνσης Συντάξεων Δημοσίου Τομέα του e-ΕΦΚΑ, έγγραφη βεβαίωση συνοδευόμενη από τα αντίστοιχα αποδεικτικά στοιχεία, από τα οποία να προκύπτουν i) αφενός τα ποσά (ακαθάριστα και καθαρά) που ο πρώτος ενάγων (...), ο δεύτερος ενάγων (...), ο τρίτος ενάγων (...), η πέμπτη ενάγουσα (...), η έκτη ενάγουσα (...), ο έβδομος ενάγων (...) και ο όγδοος αρχικώς ενάγων (...) θα δικαιούνταν να λάβουν εάν δεν εφαρμόζονταν επί των συντάξεών τους οι διατάξεις της περίπτωσης 21 της υποπαραγράφου Γ.1. της παραγράφου Γ του ν. 4093/2012 και αφετέρου τα ποσά (ακαθάριστα και καθαρά) που αυτοί πράγματι έλαβαν λόγω της εφαρμογής επί των συντάξεών τους των διατάξεων αυτών, αναλυτικά για κάθε μήνα και συνολικά για το χρονικό διάστημα από 1.7.2013 έως 30.6.2015 και ii) εάν έχει ήδη λάβει χώρα, δυνάμει των διατάξεων του άρθρου 15 του ν. 4575/2018 και της κατ' εξουσιοδότηση της παρ. 2 του άρθρου αυτού εκδοθείσας 170285/0092/5.12.2018 κ.υ.α., η εφάπαξ καταβολή σ' αυτούς χρηματικών ποσών που αντιστοιχούν στις διαφορές συντάξεων που προκύπτουν από την εφαρμογή των ως άνω διατάξεων για το χρονικό διάστημα από 1.1.2015 έως 31.12.2016, και σε καταφατική περίπτωση το ακριβές ποσό (ακαθάριστο και καθαρό) που τους καταβλήθηκε για την ως άνω αιτία και αντιστοιχεί στο χρονικό διάστημα από 1.1.2015 έως 30.6.2015. Τα στοιχεία δε αυτά πρέπει να υποβληθούν στη Γραμματεία του Τμήματος εντός δύο μηνών από την κοινοποίηση της παρούσας απόφασης στο Ελληνικό Δημόσιο και στον e-ΕΦΚΑ. Μετά δε την εκτέλεση των ανωτέρω, πρέπει να

οριστεί αρμοδίως νέα δικάσιμος για τη συζήτηση της αγωγής, να εγγραφεί η υπόθεση στο οικείο πινάκιο και να γίνει η από το νόμο επιβαλλόμενη κλήτευση των διαδίκων.

Για τους λόγους αυτούς

Απορρίπτει την αγωγή ως απαράδεκτη ως προς την τέταρτη από τις ενάγουσες
....

Δέχεται εν μέρει την αγωγή ως προς τους λοιπούς, κατά το κεφάλαιο που αφορά σε αξιώσεις απορρέουσες από τη μείωση, κατ' εφαρμογή των διατάξεων της Υποπαραγράφου Β3 της Παραγράφου Β του άρθρου πρώτου του ν. 4093/2012, των συντάξεων τους.

Αναγνωρίζει την υποχρέωση του Ελληνικού Δημοσίου να καταβάλει τα εξής : Α) στον ... (πρώτο ενάγοντα) το ποσό των 5.936,00 ευρώ, Β) στον ... (δεύτερο ενάγοντα) το ποσό των 5.842,66 ευρώ, Γ) στον ... (τρίτο ενάγοντα) το ποσό των 3.887,52 ευρώ, Δ) στη ... (πέμπτη ενάγουσα) το ποσό των 6.484,10 ευρώ, Ε) στην ... (έκτη ενάγουσα) το ποσό των 5.505,73 ευρώ, ΣΤ) στον ... (έβδομο ενάγοντα) το ποσό των 8.251,23 ευρώ και Ζ) στους συνεχίζοντες τη δίκη κληρονόμους του θανόντος ... (όγδοου αρχικώς ενάγοντος), ... και ..., κατά τον λόγο της κληρονομικής τους μερίδας, το ποσό των 6.316,80 ευρώ, νομιμοτόκως από την επίδοση της αγωγής σ' αυτό, κατά τα ειδικότερα αναφερόμενα στο σκεπτικό.

Αναβάλλει την έκδοση οριστικής απόφασης κατά τα λοιπά. Και

Διατάσσει τη συμπλήρωση του φακέλου με τα αναφερόμενα στο σκεπτικό της παρούσας έγγραφα.

Κρίθηκε και αποφασίστηκε σε τηλεδιάσκεψη, στις 7 Δεκεμβρίου 2023.

Ο ΠΡΟΕΔΡΟΣ
ΚΩΝΣΤΑΝΤΙΝΟΣ ΚΩΣΤΟΠΟΥΛΟΣ

Η ΕΙΣΗΓΗΤΡΙΑ ΣΥΜΒΟΥΛΟΣ
ΒΑΣΙΛΙΚΗ ΣΟΦΙΑΝΟΥ

Η ΓΡΑΜΜΑΤΕΑΣ
ΓΕΩΡΓΙΑ ΦΡΑΓΚΟΠΑΝΑΓΟΥ

Δημοσιεύθηκε σε δημόσια συνεδρίαση, στο ακροατήριο του Δικαστηρίου (Α' Τμήμα Διακοπών), στις 2 Ιουλίου 2024.

Ο ΠΡΟΕΔΡΟΣ
ΚΩΝΣΤΑΝΤΙΝΟΣ ΚΩΣΤΟΠΟΥΛΟΣ

Η ΓΡΑΜΜΑΤΕΑΣ
ΠΕΛΑΓΙΑ ΚΡΗΤΙΚΚΟΥ